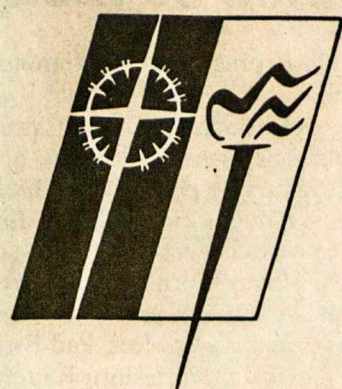

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 2 (2705) 2002 JANUARY-SAUSIS 15

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Sava jūra, savi jūreiviai

Ryžtas veikti dažnai veda į laimėjimą. Pažvelgus į mūsų jaunos valstybės kūrimosi pradžią, greičiausiai, būtume netekę mums priklausančio Klaipėdos krašto, jei ne 1922 metų pabaigoje iškilęs ryžtingas nutarimas rengti sukilimą ir kraštą prijungti prie nepriklausomos Lietuvos.

SIEMET minėtina to ryžto 80 metų sukaktis. Priėmus nutarimą, tereikėjo dviejų mėnesių tikslui pasiekti – 1923 metais sausio 15 dieną Klaipėdos kraštas jau buvo Lietuvos valstybės sudėtyje. Užteko 20 gyvybių aukų, kad vienintelis Lietuvos langas į pasaulį prasivertų visiems laikams. Tiesa, jis buvo laikinai uždarytas Vokietijos nacių siautėjimo metu, vėliau sovietų okupacijos pavergtas ir pritaikytas svetimųjų poreikiams. Tačiau su nepriklausomybės atstatymu, kaip neatskiriama valstybės dalis, grįžo tikrajam šeiminkui – Lietuvai. Šiandien gal jau būtų laikas pasvarstyti, ar tasai langas gerai tarnauja savo šeiminkui, ar galėtų tarnauti geriau? Mat tai vienur, tai kitur vis pasigirsta balsų, kad daugelis Lietuvos vadovų, galbūt pasenusių pažiūrų įtakoje, į jūros reikšmę kraštui žiūri per daug paviršutiniškai, netiksliai ar net šališkai. Kai kuriems žmonėms (o jų, atrodo, nemažai) Palanga, Nida, Juodkrantė ir kitos panašios pajūrio vietovės, kur atostogaujama, kur puikūs paplūdimiai ir restoranai, kur apstu kūrėjams įkvėpimo ir jauniems romantiškos – ir sudaro visa, kas yra "jūriška", kas prie jūros traukia. Atrodo, kad jūra tik tam ir reikalinga. Klaipėda su savo geru uostu ir nuolatinio laivų judėjimu – tartum kažkur už mūsų mąstymo ribos, ir tik prisimenama, kai būtinai reikia. Nėra abejonės, kad jau užaugo žmonių, kurie į jūros reikšmę žiūri plačiau bei visapusiškai ir nebemano, kad jūreivystė ne lietuviu būdai.

BESIKEIČIANTIS teigiamas požiūris galėtų būti stiprinamas per atitinkamą jaunimo auklėjimą. Idealu būtų, jei mokyklinėse bendrojo lavinimo programose jūreivystė kur nors įsiterptų, ir tai ne vien dalykiškai, bet ir platesne apimtimi kreipiant dėmesį į mūsų pajūrio gyvenvietes, jų istoriją, visų laikų sunkmečius ir dabartinį lietuviškumą. Jei priėjimas prie jūros yra savas, tada ir pati jūra tampa artimesnė. Tai svarbus ir apgalvotinas psichologinis poveikis. Todėl stipresnis visų lietuvių (ne vien tik mažlietuvių) dėmesys ir Klaipėdos kraštui labai skatintinas. Jo neturėtų slopinti matomi skirtingumai, atsiradę per ilgus amžius, kai svetimos įtakos buvo stiprios ir nenugalimos. Nūdien laikai kiti, ir reikia tikėti, kad tie skirtingumai tolydžio menks. Dar vienas dalykas prie jūros esančiai valstybei turėtų rūpėti – tai savas laivynas. Valstybinis jis būtų ar privatizuotas, gal ir nesudarytų didelio skirtumo, jei jis pirmiausia tarnautų Lietuvos reikams, prisidėtų prie ekonominės šalies gerovės kėlimo, taptų betarpišku ryšiniu su kitų valstybių uostais ir prekybos centrais. Reikia pripažinti, kad pradžia ta linkme, nors ir su paklaidomis, yra padaryta. Besimokant iš klaidų, tegu tas darbas būna sėkmingai ir toliau tęsiasi. Atrodo tik, kad šioje darbuotoje labiausiai trūksta savų, gerai paruoštų jūrininkų. Tuo tektų valstybei pasirūpinti, nes savas laivynas be savų jūrininkų, ypač patyrusių vadovų, tebus pusiau savas. Kiek šiandien Lietuvoje būtų žmonių, kurie norėtų tapti jūrininkais, sunku pasakyti, nes tokios apklauskos platesne apimtimi, atrodo, nėra buvę. O kad jaunimas susidomėtų jūreivyste, neužtenka jausminės propagandos apie jūrą. Domėjimasis jūriniu užsiėmimu turėtų būti pagrįstas profesinio lygio tikrove, užtikrinančia jūreivystės kandidatams ir atitinkamą būsimą asmeninę naudą. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujas Shaw festivalio sezonas

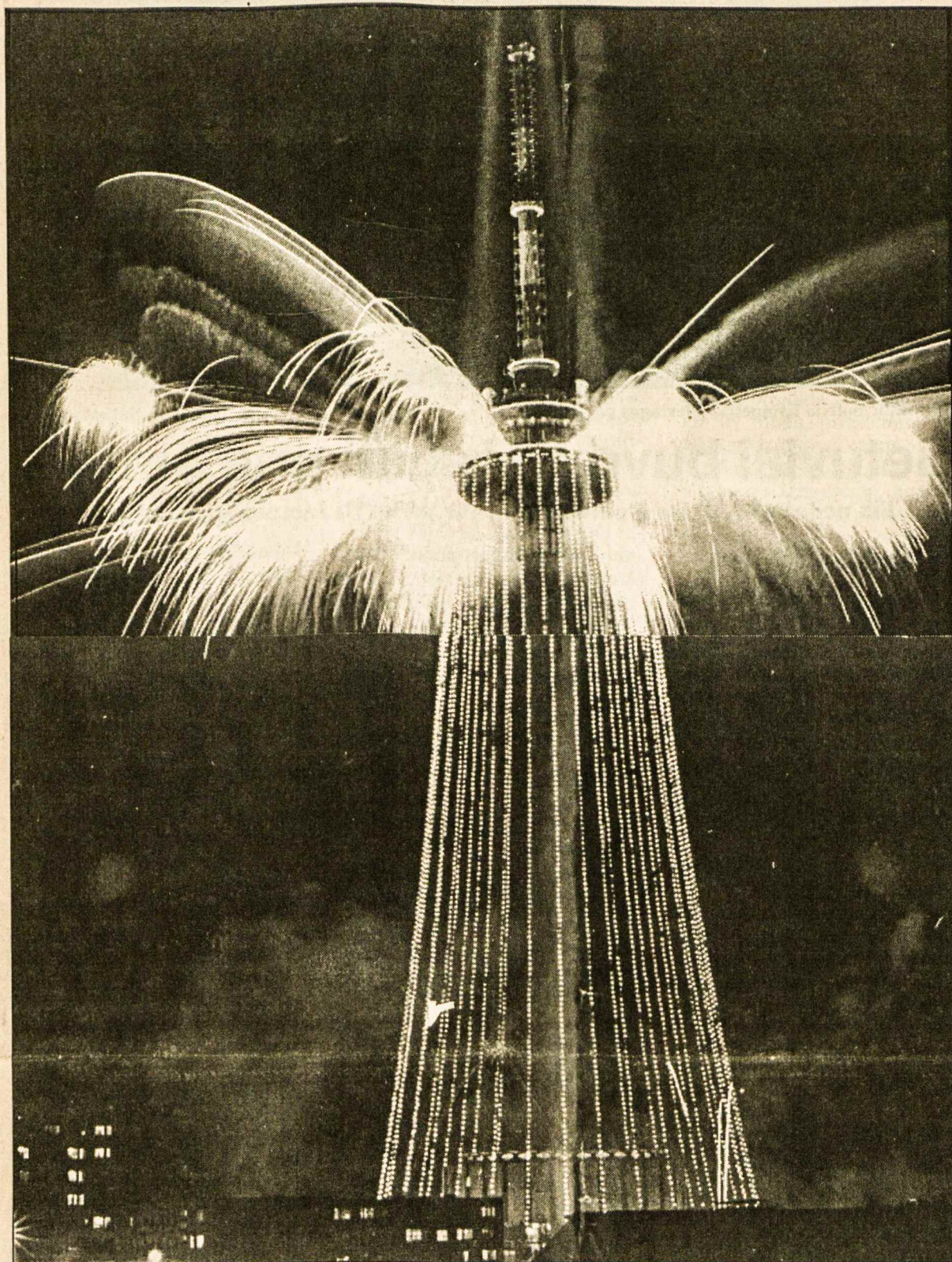
Niagara-on-the-Lake (Ontario) miestelyje š.m. balandžio 4 dieną prasidės 41-sis vasaros teatro, vadinamo Shaw festivaliu, sezonas, kuris tęsis iki lapkričio 24 dienos. Vaidinimai vyks trijuose teatruose: pagrindiniame ir gražiausiame Festivalio teatre, Court House teatre (kuriam kadaise ir buvo teismo rūmai) ir Royal George teatre (kadaise buvęs pastatas vadevilui). Aktorių sambūris, kuriam nuo 1979 metų vadovauja meno direktorius ir režisierius Christopher Newton, pakaitomis vaidina visuose trijuose teatruose.

Festivalio teatre nuo balandžio 13 iki spalio 27 bus paties G. B. Shaw (air., 1856-1950) 1898 metais parašytas veikalas *Caesar and Cleopatra*. Nuo gegužės 2 iki rugsėjo 21 tęsis *Detective Story*, Sidney Kingsley (amer., 1906-1995) parašyta 1949 metais. Birželio 26 – lapkričio 23 bus vėl G. B. Shaw iš 1895 metų veikalas *Candida*. Ir nuo liepos 31 iki lapkričio 24 dienos bus 1925 metais Noel Coward (brit., 1899-1973) parašyta komedija *Hay Fever*, kuria bus užbaigiamas festivalio sezonas.

Court House teatre nuo gegužės 17 iki rugsėjo 21 bus St John Hankin (brit., 1869-1909) 1905 metais parašytas *The Return Of The Prodigal*, kuris buvo labai populiarus praeitame sezone ir todėl sugrąžintas vėl į festivalį. Nuo birželio 8 iki rugsėjo 20 tęsis Federico Garcia Lorca (ispan., 1898-1936) veikalas (parašytas 1936 m.) *The House Of Bernarda Alba*, kuris idomiu sutapimu dabar vaidinamas Vilniuje, Lietuvos valstybiniame dramos teatre. Birželio 28 – rugsėjo 21 bus vaidinamas Harley Granville Barker (brit., 1877-1946) 1928 m. parašytas *His Majesty*. Ir ketvirtasis pastatymas šiame teatre bus Simon Bradbury 2002 metais "sudėstytas" (multi-media) modernus *Chaplin (The Trial Of Charles Spencer Chaplin, Esq.)*.

Royal George teatre nuo balandžio 4 iki spalio 27 bus statomas Rodney Ackland (1935 metais pritaikytas scenai Sir Hugh Walpole kriminalinis romanas) *The Old Ladies*. Gegužės 11 – spalio 26 tęsis Stephen Sondheim (amer., 1930-) muzikinis veikalas *Merrily We Roll Along*. Taip pat nuo liepos 12

(Nukelta į 8-tą psl.)

Aukščiausias Lietuvos statinys – Vilniaus TV bokštas (326,47 m), virtęs šventine Kalėdų eglute, panaudojant specialias šviesas. Nuotr. J. V. Tamušausko

Ką žada šie metai?

DR. JONAS KUNCA

Tik tradicinių švenčių proga Kalėdų senelis dalina dovanas. Bet ir jis kai kam pradeda užkliūti. Taip atsitiko Virginijos Kensingtono mieste, kur dvi įtakingos mažumos šeimos pasiskundė miesto valdžiai, kad to Kalėdų senelio apsilankymas juos giliai įžeidė, nes jis esąs religinės tolerancijos stokos simbolis. Dar įdomiau, kad miesto valdžia į tai reaguavo uždraudama jam dalyvauti Kalėdų eglutės uždegimo iškilmeje. O Palestinoje p. Šaronas neleidžia Arafatui dalyvauti iškilmingose pamaldose Betlejeus miestelyje, parodydamas okupanto religinės tolerancijos stoką. Taigi šiais dvasinio ir politinio sumišimo metais vargu galime tikėtis neužsitarautų dovanų. Teks patiem pasistengti atgauti prarastą dvasinę pusiausvyrą.

Pasaulio ekonomika

Ji buvo pagrįsta iliuzija, jog milijardai žmonių pirsks aukštosios technologijos gaminius. Taigi ir akcijų biznis, tarptautinės korporacijos ir finansai toliau klestės. Tik buvo pamiršta, jog per 2/3 žmogijos gyvena skurde. Vargšam rūpi valgis ir pastogė, o ne internetai ir kitos technologinės mandrybės. Ši klaida baigėsi pasauline recesija, kuri palietė ir patį kapitalizmo centrą JAV ir kuri nežada greitai baigtis, kaip pranašauja kai kurie optimistiški ekonomistai.

Norim ar ne, atėjo laikas rimtai padėti nuskurdusioms šalims. Ir ta pagalba neturi eiti į savanaudžių tų šalių valdžių kišenes, kaip yra buvę iki šiol. Argentina jau pranešė, jog ji šiuo metu negali grąžinti 132 milijardų dolerių paskolų, kol

nepagerės jos ekonominė padėtis. Gali atsirasti daugiau panašių bankrotų, ir TVF bei Pasaulio bankas susidurs su rimtais sunkumais. Dėl to teks daug geriau kontroliuoti paskolų panaudojimą tik rimtų projektų įgyvendinimui. Be to, tik racionaliai pagalba nuskurdusioms šalims gali sustabdyti masinį pabėgėlių antplūdį, kuris galėtų neigiamai paveikti Vakarų pasaulį, jei nebus pakeltas gyvenimo lygis Afrikoje, Vid. Rytuose ir Pietryčių Azijoje.

Terorizmas

Tai labai pavojingas reiškinys. Raketom ir bombom kovos su juo nelaimės. Būtina pašalinti jo priežastis, kurios visiem gerai žinomos, bet apie kurias mėginama tylėti. Tai daroma skriauda palestiniečiams, kurie pradėjo vartoti teroristinius metodus, nes kitaip negali pasipriešinti amerikiečių apginkluotiems ir finansiškai remiamiems žydams.

JT sustabdyti šito nereikalingo kraujo praliejimo negali, nes Izraelis arogantiškai atsisako pasitraukti iš okupuotų žemių, kaip nustato JT rezoliucijos, ir net neįsileidžia JT nešališkų stebėtojų. Izraelis taip elgiasi, nes žino, kad jei besalygiškai palaiko Amerika, kuri veltuoja bet kokias rezoliucijas, smerkiančias Izraelio agresiją. Dėl to negalima stebėtis, jog arabų-musulmonų pasaulyje išaugo neapykanta ir kerštas amerikiečiams, ne vien Izraeliui. O Vašingtono planas pradėti karo veiksmus dar ir Irake, Sirijoje, Libane ir kitose šalyse, kurios turi priglaudusias kovotojus prieš daromą neteisę Palestinoje, galėtų baigtis sukilimu

musulmonų pasaulyje su vienu milijonu gyventojų. Be to, tokie neracionalūs užsimojimai daro įspūdį, kad moraliai nepagrįsti karo veiksmai daugiau yra nukreipti prieš antisemitizmą, negu prieš terorizmą. Mes negalime tapatinėti tų dviejų dalykų.

ES jau buvo paruošusi rimtą įspėjimą Vašingtonui, kad jis susilaikytų nuo karo plėtimo į kitas valstybes. Tik britų ministras Blair perkalbėjo susilaikyti nuo šito įspėjimo paskelbimo. Jei vis dėlto JAV nutartų vesti karą į kitose šalyse, labai gali būti, kad dabartinė santarvė iširtų ir Amerikai tektų kariauti vienai. Pasaulinės galybės prestižas tuo atveju gerokai nukentėtų.

Politika

Iki šiol kare su terorizmu laimėjoja yra ne JAV, bet Rusija. Užleisdama jai nereikalingas tuščias karo bazes Azijoje, Rusija tapo Amerikos rėmė draugė, su kuria teks skaitytis ateityje. Prekyba tarp tų valstybių pagyvės Maskvos naudai. Amerikiečiai investuos žymiai daugiau Rusijoje. Maskvos žodis bus svarus, kai prasidės pasitarimai dėl ŠAS (NATO) plėtros į Baltijos valstybes.

Be to, Rusija turi didžiulės naftos ir dujų atsargas ir galės užimti jų tiekėjos vietą, kurią iki šiol turį Pietų Arabija. Vienu žodžiu, karas su terorizmu padarė Rusiją reikšmingą tarptautinėje plotmėje. Kad Amerika ruošia priešraketinę sistemą, Rusijai nei šilta, nei šalta, nes ji žino, jog prieš ją ta sistema nebus pavartota. O JAV tai kainuos daug, daug milijardų. Tai silpnins jos ekonomiką. Be to,

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Baigėsi parlamentarų sesija

Taline 2001 m. gruodžio 14-15 d.d. vyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentinė sesija, kurioje buvo priimtas Baltijos valstybių solidarumo su tarptautine koalicija prieš terorizmą pareiškimas. Jame pabrėžiama, kad nė vienos tautos ir nė vienos religijos dėl pavienių atstovų veiksmų negalima laikyti teroristine, bet pabrėžiama būtinybė nuosekliai kovoti su terorizmu. Lietuvos ir Latvijos parlamentai raginami kuo skubiau patvirtinti Romos statutą, papildantį valstybės vidaus baudžiamąją teisę, ir leidžiantį kiekvienai valstybei taikyti tą teisę asmenims, atsakingiems už tarptautinius kriminalinius nusikaltimus.

Sesijoje taip pat buvo priimta rezoliucija, skatinanti Rusiją ir Gudiją pasirašyti sutartį su Lietuva, Latvija ir Estija dėl nelegalių migrantų grąžinimo. Dėl tolesnio Baltijos valstybių kalbų plėtojimo bendroje Baltijos švietimo erdvėje parlamentarai kitoje rezoliucijoje kvietė Baltijos ministerių tarybą užtikrinti tų kalbų mokymąsi valstybių pasienio zonų mokyklose. Taipgi buvo aptarti siūlymai dėl veterinarijos tarnybų bendradarbiavimo, jūrų turizmo plėtros bei referendumų dėl stojimo į Europos sąjungą.

Naujam pusmečiui Baltijos parlamentarų grupei pirmininkaus Lietuva, prezidiumo pirmininke išrinkta seimo narė Giedrė Purvaneckienė. Kita sesija vyks Lietuvoje.

Atmesti perversmininkų skundai

Lietuvos Aukščiausiasis teismas 2001 m. gruodžio 28 d. atmetė visų nuteistųjų 1991 m. sausio 13-sios samoksininkų ir jų advokatų skundus, rašo LGTIC. Teismo nuomone, laisvės atėmimo bausmės buvo skirtos pagrįstai. Šis sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Buvę Lietuvoje veikę komunistų partijos veikėjai – 74 metų buvęs LKP vadovas Mykolas Burakevičius, 69 m. Juozas Kuolelis bei 61 m. Juozas Jermalačius – toliau lieka kalėti Vilniaus griežtojo režimo pataisos darbų kolonijoje.

Jie buvo nuteisti už aktyvų dalyvavimą antivalstybinėje veikloje, viešus raginimus pažeisti Lietuvos suverenitetą ir nuversti teisėtą valdžią. Kiti kaltinamieji išvengė bausmės, nes pasislėpė nuo Lietuvos teisėsaugos Rusijoje, Gudijoje ir Ukrainoje.

Nuosavybės teisių atkūrimas

Kaip skelbia LGTIC, Lietuvos seimas gruodžio 20 d. priėmė Nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą su pataisais ir suteikė grąžintinų namų nuomininkams teisę privatizuoti butus, o savi-

ninkams už turtą pažadėtus kompensacijos. Įstatymas buvo priimtas daugiausia valdančiosios daugumos balsais. Konservatoriai jį vadino "bolševikiniu nacionalizmu" ir "resovietizacija".

Pagal iki šiol galiojusias nuosavybės teisių atkūrimo įstatymo nuostatas, natūra savo namus atsiėmė apie 8% savininkų, nes savivaldybėms trūko lėšų suteikti butus iš grąžinamų namų išsikeliančioms nuomininkams. Visoje Lietuvoje grąžinti nuose namuose yra apie 15,000 butų. Priimtose įstatymo pataisose pasiūlyta vyriausybei iki kovo 1 d. pateikti seimui kompensacijų už valstybės išperkama nekilnojamąjį turtą dydžio mokėjimo terminų bei tvarkos garantijų ir lengvatų įstatymo projektą. Prezidentas Valdas Adamkus pataisas vetavo, grąžino seimui svarstyti. Prezidento "veto" atmeti reikėtų 71 seimo nario balso.

Populiariausi politikai

Praėjusių metų lapkričio pabaigoje atliktos apklausos duomenys dėl gyventojų norimo prezidento rodė, jog ministerio pirmininko Algirdo Brazausko populiarumas nukrito 3.4% (iki 13.8%), o prezidento Valdo Adamkaus pakilo 3.6%, iki 17.5% nuo spalio mėnesio. Trečiojo vietoje apklaustieji paliko seimo pirmininką Artūrą Paulauską. Kaip pranešė LGTIC 2001 m. gruodžio viduryje, prezidento rinkimuose Lietuvos krikščionių demokratų kandidatą į prezidentus Kazį Bobelį palaikytų 6.6% apklaustųjų, o Liberalų sąjungos pirmininką Eugenijų Gentvilą remtų 5.5%.

Gruodžio mėnesį "Baltijos tyrimų" rezultatai rodė, kad V. Adamkų palankiai vertino 66% apklaustųjų – 6% mažiau negu lapkritį, o A. Brazausko įvertinimas pakilo 3 punktais iki 58%. Lietuvos gyventojai pareiškė didžiausią pasitikėjimą žiniasklaida – 75% apklaustųjų pareiškė ją pasitikintis. Antroje vietoje – Bažnyčia, kuria pasitikinčių žmonių skaičius paaugo 2 punktais iki 64%, o 60% apklaustųjų pasitiki Lietuvos banku. Žemiausias pasitikėjimo lygis – Lietuvos seimui: 19%. Juo nepasitiki net 76% apklaustųjų.

Tik vienu nuosimėčiu pralenkęs prezidentą Valdą Adamkų, ministras pirmininkas Algirdas Brazauskas išrinktas 2001-ųjų metų žmogumi.

Lankėsi buvęs premjeras

Lietuvoje sausio pradžioje lankėsi buvęs Rusijos ministras pirmininkas Jevgenijus Primakovas, praneša LGTIC. Šiuo metu esantis Rusijos prekybos ir pramonės rūmų prezidentas ir dūmos narys domėjosi bendradarbiavimu su Kauno prekybos ir pramonės amatų rūmais, (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Sava jūra – savi jūreiviai

Jau užaugo žmonių, kurie į jūros reikšmę žiūri plačiau

Lietuviai buvo pašaukti prie jūros...

Išlikę kuršiai buvo vokiečiai, šiaurėje susilijo su latviais

Heroiški laisvės kovotojai

Tokio "Centro" buvimu patikėjo nemažai partizanų vadų

Skirtingi didžiosios tragedijos atgarsiai

"O, gerai, kad tie amerikoniai gavo į kailį..."

Nusikaltėlių paieškos

Nauja Vokietijos karta beveik nieko nežino apie žydų žudynes

Politiniai prezidentų vingiai

V. Adamkus pareiškė, kad lėšų rezidencijos statybai skirti neverta

Dvasinis atsinaujinimas Kėstaitijoje

Baltom raidėm visiems skelbia "Jėzus Kristus yra Viešpats"

Moterys negauna darbo

Motelių diskriminacija pastebima, kai firmai vadovauja moterys

Kai nepadedą milijonai dolerių

Ekonamikos vadovai ir toliau švaisto didžiulius Rusijos turtais

Heroiški laisvės kovotojai

Paskutinis Didžiosios kovos apygardos vadas Alfonsas Morkūnas-Plienai ir kiti bendražygiai

KAZYS BLAŽEVIČIUS, karys savanoris

1949 m. gruodžio 30 d. Ukmergės apskr., Pabaisko valsč., Juodkiškių k. pradinės mokyklos ūkiniuose pastatuose įrengtame bunkeryje atkakliai besigindami žuvo: Didžiosios kovos apygardos paskutinis vadas kapitonas Alfonsas Morkūnas-Plienai, rinktinės vadas leitenantas Juozas Grigas-Geniušas, štabo viršininkas leitenantas Vladas Ališauskas-Puškinas, kuopos vadas Bronius Medeliskis-Krienas ir būrio vadas Bronius Dūda-Narutis.

Lietuvą antrą kartą okupavus bolševikams, 1944 metų vasarą pradėjo organizuoti partizanų dalinius. Istoriko K. Kasparo (*Lietuvos karas*, 1999) ir rašytojo S. Abromavičiaus (*Didžioji kova*, 1999) duomenimis, 1944 m. liepos mėn. Musninkų valsčiuje buvęs Kaišiadorių policijos vachmistras viršila Jonas Misiūnas, pasirinkęs Žaliojo vėlinio slapyvardį, suorganizavo apie 200 vyrų būrį. Tas būrys netrukus buvo pavadintas Lietuvos laisvės armijos Didžiosios kovos rinkine. Toji rinktinė veikė Trakų apskr. Žaslių, Kaišiadorių, Žiezmarų, Vievio valsčių ir Ukmergės apskr. Musninkų bei Gelvonų valsčių miškuose. Žalasis vėlinas palaikė ryšius su Balninkų valsč. veikusiu Juozo Šikailos-Dieduko, Žemaitkiemio valsč. Alfonso Morkūno-Plienai ir kt. būrių partizanais.

Plečiantis partizaniniam karui, 1945 m. pabaigoje DK rinktinė tapo apygarda su dviem rinktinėmis: "A", veikusia kairiajame Neries krante, ir "B" – dešiniajame. "A" rinktinės vadu buvo paskirtas Petras Klimavičius-Uosis, "B" rinktinės – Alfonsas Morkūnas-Plienai. Apygardos vadu liko J. Misiūnas Žalasis vėlinas.

Siekdamos palaužti tautos pasipriešinimą, iš kailio nėrėsi sovietų saugumo tarnybos. Siaubingų nuostolių partizanams padarė partizanai apsimetę mjr. A. Sokolovo smogikai, ne tik klastingai žudydami partizanus bei jų rėmėjus, bet ir partizanų vardu žudydami daug nekaltų žmonių.

Sovietinis saugumas daugiausia vilčių dėjo į savo suorganizuotą fiktyvų "pogrindžio centrą" Vilniuje, kuriam vadovauti buvo užverbuotas Juozas Markulis-Erelis. Buvo paskleistas gandas, kad tas "Centras" yra stiprus, daug galintis ir patriotinis. Nelaimei, tokio "Centro" buvimu patikėjo nemažai partizanų vadų.

"Centro" buvimu patikėjo ir Žalasis vėlinas. Jo budrumą sustiprino faktas, kad Erelis duokolis buvo Žaliojo vėlinio bendražygis, žuvęs 1945 m. kovo 27 d. Ciobiškyje. Patikėjęs Ereliu, po dvejų metų sunkių kovų ir daugybės skaudžių netekčių, Žalasis vėlinas kreipėsi į "Centrą", prašydamas jį pakeisti kitu vadu, kurio pavadoju jis sutiko likti. NKGB suskubo tuo pasinaudoti – 1946 m. gegužės 19 d. DKA vadu tapo saugumo agen-

Alfonsas ir Ona Morkūnai, 1935 m. Kaunas

Skirtingi didžiosios tragedijos atgarsiai

JONAS DAUGĖLA

Iki šiol negirdėti ir neregėti teroristų išpuoliai Niujorke sukrėtė ne tik šios valstybės, bet ir viso atgarsio plačiajam pasaulyje, jo žiniasklaidoje. Štai ir paskutiniam *liaisvės* žurnalo numeryje (135) šią tragediją savo vedamajame aptaria žurnalo redaktorė A. Žemaitytė. Ji rašo: "Kitas gatvės lygio rėksnių pilietis atsitiktinai pakliuvęs į seimą, savo neapykantos Amerikai nepajėgia nuslėpti po mandagumo frazėmis. Tokių kurstytojų yra ne vienas. Ir jie turi savo tikslų ir savo rėmėjų".

Tačiau jau visai kitaip ir labai savitai šią tragediją aptaria rusų žurnalistas A. Beresnevich. Jis maždaug prieš dešimt metų žurnalistikos mokslus studijavo Missouri universitete. Bet 1995 m. diplominiam darbui paruošė (*internship*) jis turėjo išvykti į Daytoną Beach. Ten buvo įjungtas į vietinio dienraščio *Daytona Beach Journal* redakcinį kolektyvą.

Dabar jis gyvena Maskvoje, tačiau dažnai minėtam dienraščiui atsiunčia dabartinio gyvenimo Maskvoje įdomias apybraižas. Ir kaip tik Rugsėjo 11 tragedijos išvakarėse jis atskrido į mūsų miestą praleisti žiemos atostogų. Įsijungęs vėl į vietinio dienraščio redakcinį štabą, jis pasklaidė ano meto dienraščio archyvinę medžiagą ir rado, kad 1995 m. drauge su juo šiame mieste gyveno ir Rugsėjo 11 teroristas Mohammed Atta. Jis tuo metu mokėsi skraidymo *Embry Riddle* aviacijos mokykloje. O rugsėjo 11 jis buvo numatytas valdyti amerikiečių lėktuvą.

Beresnevich tuo metu neturėjo automobilio, bet turėjo daug laiko. Tad jis pėsčiomis išvažiavo visą miestą ir grožėjosi ne tik šiuo miestu, bet ir jo gamtovaizdžiais prie vandenyno. Lankė jis ir miesto krautuves, restoranus. Visur buvo maloniai priimtas ir sutiko mielus, draugiškai nusiteikusius žmones bei stebėjo jų dosnumą vargstantiems ir nuskriaustiems...

Jis mano, kad Mohammed Atta turėjo automobilį, važinėjo tomis pačiomis gatvėmis, gėrėsi tais pačiais vaizdais. Beresnevich rašo: "Juk jis galėjo matyti, kad visi gali vienaip ar kitaip džiaugtis Amerikos gyvenimo nuotrupomis: turtingi ir vargani, benamiai ir namų savininkai, stebintys miestą, kaip Atta, iš automobilio ir tie, kurie, kaip aš, stebi jį vaikščiodami gatvės pėsčiomis".

Beresnevich savo apybraižą baigia: "Mudviejų patyrimas buvo tas pats. Mudu esame užsieniečiai. Bet aš vis noriu sėsti į lėktuvą ir vėl aplankyti šią šalį, kad galėčiau vėl stebėti Amerikos demokratiją praktikoje. Ir vėl gėrėtis šios šalies žmonėmis, o kartais ir Prezidentu. Juk visa tai matė ir Mohammed Atta. Tad aš nesuprantu, kaip jam galėjo kilti noras sėsti į visai kitokį lėktuvą, kurio tikslas buvo ne aplankyti šią gražią šalį ir ją pasigėrėti, bet ją sunaikinti".

Paskaičius šį puikų Beresnevich rašinį, tenka vėl grįžti į mūsų valstybę. A. Žemaitytė savo vedamajame parašė kelias negrazias mūsų seimūnų pastabas. Bet lietuviškoje spaudoje teko skaityti, kad ir Vilniaus gatvėse yra tekę girdėti: "Ot, gerai, kad tie amerikoniai gavo į kailį. Taip jiems ir reikėjo".

Bet juk visais laikais tūkstančiai mūsų tėvynainių veržėsi į šią šalį. Vieni bėgo nuo gresiančių pavojų ir skurdo, kiti geresnio gyvenimo ieškojo. Ir visi jie rado tų "amerikonų" paramą ir globą. O ir šiandien tūkstančiai atvyksta į šią neribotą galimybių Ameriką. Vieni ieško čia mokslo šviesos, o kiti nori trumpu laiku praturtėti. Visi čia randa visas galimybes. Vieni išsimokslinę ar užsidirbę kiek pinigų sugrįž į savo tėvų žemę, kiti ras galimybių pasilikti pastoviam gyvenimui. Lieka tik višioms tikėti, kad užsibaigs neregėto terorizmo mirtini pavojai, ir visi galės drauge su žurnalistu Beresnevich gėrėtis šios šalies grožiu ir džiaugtis vietos žmonių svetingumu.

tas kpt. Griežtas-Gediminas. Jo tikroji pavardė Viktoras Pečiūra. Žalasis vėlinas buvo iškviestas į Vilnių neva darbuotis "Centre". Čia buvo suimtas ir, manoma, nužudytas Butyrkų kalėjime Maskvoje. Apygardos štabas buvo "A" rinktinės teritorijoje. "A" rinktinė pripažino naują "vadą". Netrukus jo dėka prasidėjo "A" rinktinės agonija. 1948 m. pavasarį "A" rinktinėje dar kovojo apie 40 partizanų. Paskutiniai rinktinės partizanai žuvo 1953 m.

Dingus Žaliajam vėlinui, įtarimas krito ant naujojo apygardos vado. "B" rinktinės vadas Plienai nepripažino naujojo vado, netikėjo "Centro" galia. Jis sugebėjo išvengti ir kpt. Griežto ir J. Markulio daug kartų spęstų pinklių. Netrukus Lietuvos partizanų DKA vadai pripažino tik "B" rinktinę. Už pavyzdingą vadovavimą rinktinėi Plienui buvo suteiktas kapitono laipsnis – jis buvo paskirtas DKA vadu.

Pleno tėvai – Jonas Morkūnas ir Veronika Šerėlytė-Morkūnienė užaugino tris sūnus: Alfonsą (g. 1908), Stasį (g. 1912) ir Karolį (g. 1921). Visi trys broliai savo namais pasirinko girią, šimtmečiais globojusią tėvynės gynėjus nuo visokiųjų priešių.

Būsimasis partizanų vadas Alfonsas gimė 1908 m. sausio 27 d. Ukmergės apskr. Žemaitkiemio valsč. Juodžiūnų kaime. Pradžios mokyklą lankė Lyduokiuose. Paskarininku baigęs karinę tarnybą Kaune, liko tarnauti likitiniu. 1934 m. vedė Oną Kazlauskaitę ir susilaukė dviejų vaikų – dukros Elvidos (g. 1935 m.) ir sūnaus Teisūčio (g. 1936 m.). Pirmuoju bolševikmečiu pasitraukė iš kariuomenės. Dalyvavo 1941 m. birželio sukilime, buvo sužeistas. Po sunkios ligos 1942 m. mirus žmonai, Alfonsas su vaikais grįžo į gimtinę ir darbavosi ūkyje. 1944 m. pradžioje įstojo į gen. P. Plechavičiaus rinktinę. 1944 m. vasarą kartu su broliais išėjo į mišką. Vyriausias Alfonsas greitai tapo partizanų būrio vadu, dalyvavo daugelyje kautynių su okupantais.

Pirmasis iš brolių 1948 m. vasario 10 d. žuvo Karolis-Klevas. Žemaitkiemyje buvo pamestas ant grindinio, pakastas žvyrduobėje Vidiškėse. 1989 m. liepos 29 d. kartu su kitais bendražygiais iškilmingai perlaidotas Dukstynos kapinėse prie Ukmergės.

Antrasis žuvo Alfonsas-Plienai. Jo palaikai niekad nebuvo perlaidoti – įsiutę sribai išlaikė juos savaite, po to sukapojo ir sumetė į šulinį netoli "Vieinybės" gamyklos Ukmergėje.

Trečiasis brolis Stasys-Tarzan su ginklu slapstėsi iki 1965 m., buvo išduotas, 15 metų kalėjo Mordovijos lageriuose. Į Lietuvą grįžo 1980 m., sulaukę tėvynės laisvės. Mirė 1994 m. Kaune, palaidotas Dukstynos kapinėse.

1997 m. birželio 29 d. Juodkiškių km. iškilmingai atidengtas paminklinis akmuo 1949 m. gruodžio 30 d. žuvusiems DKA štabo kariams.

Paskutinis DKA vadas Alfonsas Morkūnas-Plienai apdovanotas (po mirties) Vyčio kryžiaus I-ojo laipsnio ordinu, jam suteiktas Laisvės kovų kario savanorio statusas.

Tremtinė Kazanavičienė (mama) Sibire priverstinio darbo metu
Nuotr. V. Kazanavičiaus

Buvusi Vilniaus dailės instituto studentė Valerija Kazanavičiūtė Sibire
Nuotr. V. Kazanavičiaus

Kazanavičiai prie a.a. tėvelio kapo Jenisiejaus upės pakrantėje Sibire
Nuotr. Vinco Kazanavičiaus

Tremtinių keliais

Narvydiškio Kazanavičių šeimos likimas

JULIJA KLİŠONYTĖ, SELMIENĖ

Vincas Kazanavičius per 17 metų Amerikoje uždirbo Norvydiškio dvarelį (turėjo 110 ha) Rokiškio rajone, Kriaunos upės įlankoje. Netoliese nepailsdama šniokštė bruzdantis senas malūnas, jų giminių nuosavybė. Valerija ir Vincas Kazanavičiai buvo labai sumanūs, ramūs ir labai geros širdies žmonės.

Iš Amerikos į Sibirą

Sudiev, sesutės lietuviutės, Sudiev, tėveliai žilaplaukiai – Aš jus sapne kasnakį lankysiu, O jūs ir mirę manęs lauksiu.

Kaip vandenyno bangos daužėsi lietuvių sieloje abejonės apie Ameriką. Fabrikuos metaliniai garsai. Greit prakiuro kojų keliai kruvinai. "Iškentėsiu, nors labai sunku. Ausyse sučiulbo vyturys iš Narvydiškio laukų. O svajonėse – arkliai, darbo broliai tikri, net miglotoj naktį gal pažins iš toli, gal krizenimais savo pasveikins. O kad Narvydiškį nupirkti daugiau ir vienus marškinius turėdamas būčiau laimingiausias." O dar gavo ir jį suprantančią žmoną, kilnią Lietuvos dukrą.

Narvydiškyje visko jiems užtekdavo: kaimynams stokojant pavasarį pašaro ar sėklos, ištisėdavo pagalbos ranką, samdytoms merginoms vestuves iškelėdavo. Ir elgeta į jų namus užėjė, pajusdavo tikrus geradėjus.

Sibire

1948 m. gegužės 22 d. apšmeižta ir apkaltinta Kazanavičių šeima – tėvai ir 4 vaikai varomi į gyvulinį vagoną ir ištremiami Sibiran. Apygyvendinti Krasnojarsko krašte Stepanor-

kas miškų kirtimo teritorijoje, vėliau perkelti prie Angaros.

Tėvas – pirmasis lietuvis tremtinys atgula į Jenisiejaus pašlaitę. Sunki jam Sibiro vėlnė. Gal bangų išskalauti griaučiai plaukia ten, kur lengva smiltis šilainės laukia Lietuvoje.

Motina, paėmus iš namų kryželį, vis spaudžia prie krūtinės, maldaudama greičiau sugrįžti į tėvynę.

Vyriausios dukros – studentės Marytė ir Valiutė, aukštos ir lieknos, kad liepos išrautos su šaknim kruvinom, nenori būti sodinamos žemelėn svetimom.

Sūnų Vincą palygindami prie klevo, kuris visus gaivina sula savo.

Jauniausia Vandutė – laumžirgė ir boružėlių fėja, lyg žvali paklūnės žebenkštėlė, su dainu, šoku ir gitara buvo gydanti žolėlė tremtyje.

1958 m. grįžta Lietuvon motina su visais vaikais ir pirmiaisiais vaikaičiais. Vyresnieji spėjo pasižymėti moksle ir darbe. Danutės ir Vinco Kazanavičių Gintautas, gimęs Sibire, yra medikas, apgynęs daktaro disertaciją, dirba Kauno Medicinos universiteto mokslinėje laboratorijoje vyr. mokslininku, docentas.

Šiandien senelė ilsisi kapuose, gal ir ten tiesia laimanančią ranką ir džiaugiasi aštuoniais provaikaičiais. Šauni giminė nelyksta.

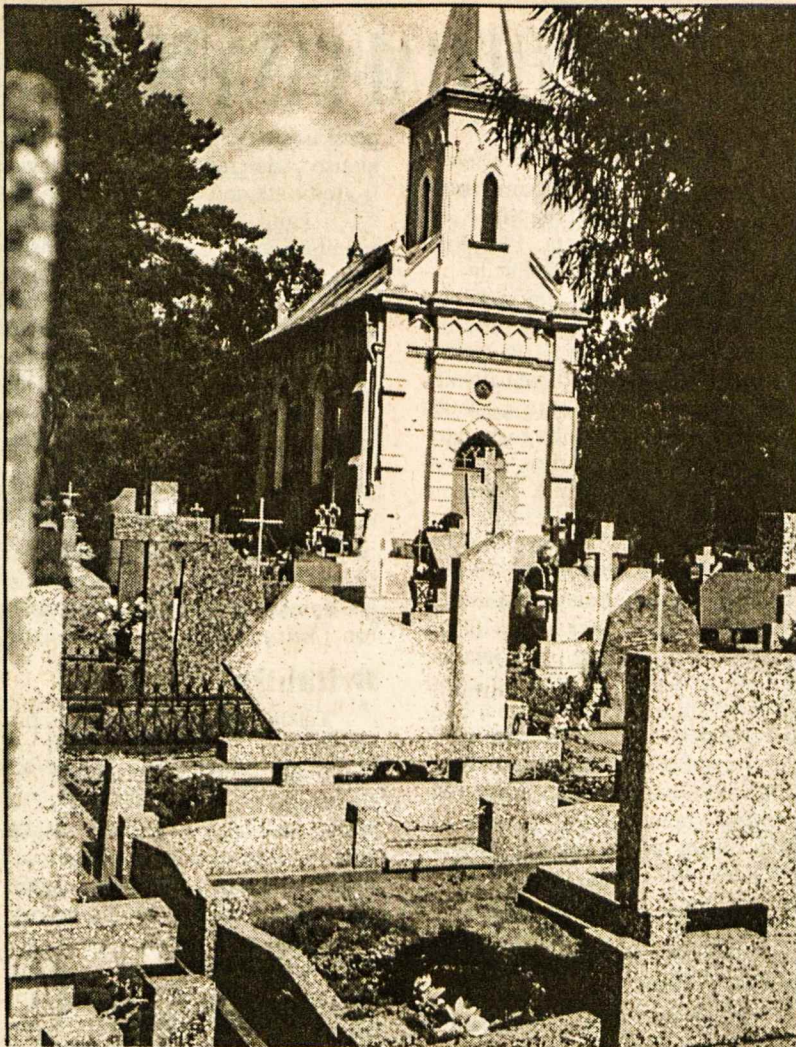
Nebėra Narvydiškio, net vardas panaikintas. Išdraskytas tėvų lizdas, šventos namų židinio žarijos vėjų išnešiotos, užgesintos.

Bet gimtinėje liko du ažuolai nenukirsti ir Kriaunos upė kaip seniau srauniai teka.

Motina norėjo suburti visus prie vieno švenčių stalo, kad ji, lyg paukštė išskleidus sparnus, galėtų apglėbti ir sušildyti vaikus.

Šiandien mama – balta vėlė, kuri, iš paukščių tako nusileidusi, visas skriaudas visiems atleidusi, seną židinį įkurti norėtų... su upokšnių vėju prakalbėtų... kartais ji, tarsi valdovė šitos upės, į vandens lėlių žiedus įsisupus.

SPRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priimame kainas, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

Punsko kapinių dalis su koplyčia
Nuotr. J. Kuliešiaus

Nauji vyskupų paskyrimai

Telšiai, Panevėžys ir Vilkaviškis sulaukė naujų vyskupų

Dėl amžiaus ir sveikatos pasitraukus iš pareigų vysk. Antanui Vaičiui, vysk. Juozui Preikšui ir vysk. Juozui Žemaičiui, Šv. Tėvas Jonas Paulius II 2002 m. sausio 5 d. aktu paskyrė vyskupais ordinariais: Telšiams – buvusį Vilniaus vyskupą pagalbininką Joną Borutą, SJ, Panevėžiui – buvusį Telšių vysk. Pagalbininką Joną Kaunecką, Vilkaviškiui – buvusį Kauno vyskupą pagalbininką Rimantą Norvilą.

Vyskupas Jonas Boruta, SJ

Gimė 1944 m. spalio 11 d. Kaune. 1962 m. mėgino stoti į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, tačiau dėl sovietų valdžiai nepagėdijamos kilmės buvo nepriimtas. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus universitetą (VU) Fizikos ir matematikos fakultetą. 1970 m. baigęs studijas VU dirbo Lietuvos mokslų akademijos Fizikos institute. 1982 m. apgynė disertaciją, tačiau pažymėjimas, liudijantis apie fizikos-matematikos mokslų kandidatą laipsnio suteikimą tuomet nebuvo išduotas. 1992 m. Lietuvos Mokslo taryba šią disertaciją nostrifikavo, suteikdama J. Borutai gamtos mokslų daktaro laipsnį.

1975 m. pradėjo teologijos studijas pogrindinėje kunigų seminarijoje, 1981 m. – pogrindžio noviciatą Lietuvos jėzuitų provincijoje. 1982 m. rugpjūčio 5 d. Skaistgiryje slapta įšventintas kunigu. Suėmus *Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas* pirmąjį redaktorių kun. S. Tamkevičių, SJ, 1983-1989 m. buvo šio leidinio vyriausiasis redaktorius. 1983-1989 m. – vienas iš seserų vienuolių teologijos ir katechetikos slaptųjų kursų vadovų. Nuo 1991 m. dėsto Banyčios istoriją Vilniaus universiteto istorijos fakultete, nuo 1998 m. – docentas.

1989 m. paskirtas Vilniaus arkivyskupijos katechetinės komisijos nariu, Neakivaizdinės katechetų mokyklos prie Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto Vilniaus skyriaus dėstytoju bei globėju, 1996 m. – šio skyriaus direktoriumi. 1989 m. paskirtas Lietuvos jėzuitų provincijos provincijolu. 1995 m. šios pareigos patikėtos dar trejiems metams.

1997 m. konsekrutas vyskupu ir paskirtas Vilniaus arkivyskupo pagalbininku. Tais pa-

Sumiokotos kapinės Klaipėdos krašte – antkapinių paminklų nuolaūžos
Nuotr. M. Purvino

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PRIVALOMA TARNYBA

Lietuvos seimas gruodžio 21 d. priėmė Principinės kariuomenės struktūros 2002 m. nustatymo įstatymą, rašo LGTIC. Jame numatyta Lietuvos kariuomenės struktūra, naujų karinių vienetų steigimas. Taip pat nustatyta, kad kariuomenėje bus iki 5,000 privaļmosios karo tarnybos karių. Bendras krašto apsaugos sistemoje tarnaujančių reguliariųjų pajėgų ir aktyviųjų atsargos karių bei vyresniųjų karininkų skaičius 2002 m. nustatytas iki 38,640.

SKILO LIBERALAI

LGTIC žiniomis, 2001 m. gruodžio 21 d. R. Paksas ir dar 10 jo šalininkų pasiskelbė išstojantys iš seimo liberalų – didžiausios seime opozicinės frakcijos. R. Paksas, Liberalų sąjungos pirmininkas vicepirmininkas spaudos konferencijoje kaltino seimo frakciją nesikreipiant dėmesio darbu opozicijoje, o skėstant „tarpusavio rietenose“. Šių metų sausio 8 d. R. Pakso šalininkai įteikė seimo pirmininkui Artūrai Paulauskui prašymą oficialiai įteisinti jų įkurtą Nepriklausomą frakciją. Jos veikloje dalyvauti žada 10 buvusių Liberalų frakcijos narių. Senūnas bus seimo narys Eugenijus Maldeikis. Pasak R. Pakso, šios frakcijos nariai liks dešiniųjų ir liberaliųjų pažiūrų. Tuo tarpu Centro sąjungos atstovai, turintys tris vietas seime, kartu su 3 moderniaisiais krikščionimis demokratų bei 2 Lenkų rinkimų akcijos atstovais, sudarantys Jungtinę frakciją, tariasi dėl jungimosi prie Liberalų frakcijos.

STEIGS KRIZIŲ CENTRA

Moteryų ir vyrų lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos iniciatyva Vilniuje steigiamas Vyrų krizių ir informacijos centras (VKIC), praneša LGTIC. Norvegijos vaikų ir šeimos reikalų ministerija šiam centrui skirs 25,000 litų, o ministerijos specialistai apmokys naujojo centro darbuotojus. Tokie centrai jau 10 metų veikia Vakarų ir Šiaurės Europos kraštuose. Vilniaus VKIC yra pirmasis ir vienintelis Rytų ir Vidurio Europoje. Lietuvoje šiuo metu yra keletas moterų krizių centrų, bet „norint kovoti su smurtu, mažą rūpintis tik nusikraustomomis moterimis, būtina dirbti su vyrais,

kurie dažniausiai yra smurtautojai prieš moteris ir vaikus“. VKIC specialistai nagrinės vyrų agresijos priežastis, ieškos būdų ją įveikti. Bus organizuojami kursai, keičiantys nusistovėjusį visuomenės požiūrį į lyčių lygį, tiriamas smurtas buitėje ir jo padariniai. Vyrai bus mokomi šeimoje iškeliančias problemas ir ginčus spręsti be smurto, tapti geresniais tėvais.

SUTARTIS SU GUDJIA

Vilniuje 2001 m. gruodžio 28 d. buvo pasirašyta Lietuvos ir Gudijos sutartis dėl bendradarbiavimo sveikatos priežiūros ir medicinos srityse. Sutartis reikalauja siekiant gerinti dvišalius santykius šiose srityse bei ūmių susirgimų ir nelaimingų atsitikimų atvejais, norint tvarkyti būtinuosius ir planinės medicinos pagalbos teikimą savo piliečiams, viešintiems kitos valstybės teritorijoje. Gudijai svarbu pasinaudoti Lietuvos patirtimi sveikatos, pirminės sveikatos priežiūros srityse.

AUGA NARKOTIKŲ VARTOJIMAS

LGTIC žiniomis, Kaune narkotikus ir alkoholį vartojančių bei rūkančių jaunų merginų daugėja sparčiau negu vaikų. Kauno jaunimo narkologijos pagalbos centro apklausos duomenimis, iš apklaustųjų moksleivių (827 Kauno miesto pagrindinių, vidurinių mokyklų bei gimnazijų) bent kartą narkotikus vartojo 13% vaikų ir 9,8% merginų, o 1998 m. tyrimo duomenimis, skaičiai buvo atitinkamai 16,4% ir 7,9%. Per trejus metus rūkančių merginų padaugo nuo 19,5% iki 20,3%, o vaikų sumažėjo nuo 32,3% iki 28,8%. Daugiau kaip dešimt kartų prispazino buvę girti 39,8% vaikų (1998 m. – 28,4%) ir 17,2% merginų (1998 m. – 9,6%). Šie duomenys ir išankstinių apsaugos priemonių programos buvo aptarti praėjusių metų gruodžio 20-21 d.d. vykusiose konferencijose *Jaunimas prieš narkotikus ir Narkotinių medžiagų vartojimo išankstinės apsaugos programų įgyvendinimas ir perspektyvos Kauno ugdymo įstaigose*.

NUSTATYTA NORMA

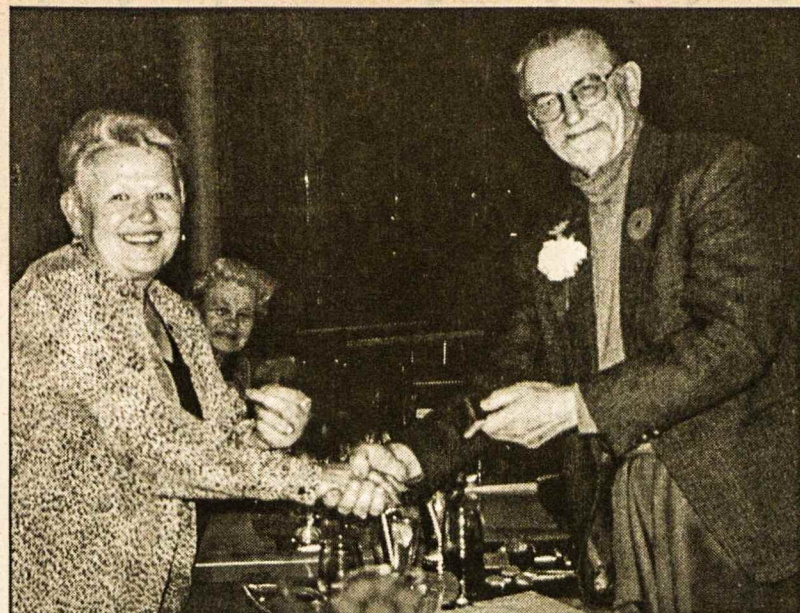
Praėjusių metų gruodžio pradžioje sveikatos apsaugos ministeris Konstantinas Dobrovolskis patvirtino Lietuvos higienos normą *Žmogaus vartojamo žalio vandens kokybės higieniniai reikalavimai*, praneša LGTIC. Nustatyti higieniniai reikalavimai žaliajam vandeniui, vartojamam žmogaus asmeniniame namų ūkyje arba tiekiamam tolesniam apdorojimui. Higienos norma taikoma žaliajam neapdorotam tarpstuoksniam ar gruntiniam požeminiame vandeniui, kurį iš individualių gręžtinių, šachtinių šulinių ar versmų gėrimui, maisto gamybai bei buitiniams reikmėms vartoja gyventojai. Nurodoma, koks gali būti leistinos mikroorganizmų, cheminių organinių ir neorganinių bei radioaktyviųjų medžiagų koncentracijos, kad namų ūkyje vartojamas vanduo nesukeltų pavojaus žmogui sveikatai. Norma, parengta vykdančios Lietuvos pasirengimo narystei Europos sąjungoje programą, įsigaliojo 2002 m. sausio 1 d.

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Buvęs ilgametis Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkas ALGIS VAIČIŪNAS perduoda savo pareigas naujamai pirmininkei RŪTAI ŽILINSKIENEI

Naujųjų metų sutiktuves Čikagoje

EDVARDAS ŠULAITIS

PL centre

Daugiausia lietuvių buvo sugudžę į Pasaulio lietuvių centrą, kur tautiečiai linksmosios dviejose salėse. Pats gausiausias žmonių buvo muzikantų brolių Virginijaus ir Eimonto Švabų renginys apatinėje Lietuvių fondo salėje.

Čia bilietai buvo išparduoti iš anksto. Susirinko apie 300 žmonių, kuriems ši salė atrodė per mažą, nes sunkiai buvo galima pralįsti. Šokiams grojo minėti muzikantai, o dainų koncertėlį davė Lietuvoje žinomas estrados daininkas Žilvinas Bubelis, kuris dabar gyvena Čikagoje.

Daugiau erdvės, bet kiek mažiau žmonių matėsi PLC viršutinėje salėje, kur ALTV ir PLC surengtas pokylis sutraukė 270 tautiečių.

Jų nuotaiką sugadino maistas, kurio nebuvo pakankamai, o ir tas nepatinkamo pokylio dalyvių (jie už 75 dolerius, tikėjosi bent sočiai pavaišyti). Išspausdintas valgiaraštis buvo gana platus. Kaip ALTV vadovas A. Reneckis sakė, vieno asmens porcija iš maisto tiekėjų (*Bravo, Ltd.*) kainavo \$20.

Programa čia buvo įvairi: po kokių nors ir pietų vyko koncertas, kuriame pasirodė dainuojantys aktoriai Saulius Bareikis ir Oleg Dikovskis. Taip pat su savo smagiomis dainomis pasirodė ir muz. Ričardas Doko vadovaujamo muz. ansamblio dalyvės. Ši dalis buvo nebloga, gal tik dainininkų kūriniai atrodė per rimti tokiam linksnam vakarui.

Programa buvo pradėta ALTV vadovo A. Reneckio pasveikinimu bei PLC vieno iš pareigūnų Kęstutis Jėčiaus žodžiu. Prasmingi minčių susimastymai pabrėžė visur matomas kun. Jaunius Kelpšas. Jis čia pažymėjo, kad gyvenimas turi ne vien tik šviesias spalvas – jis sudėtas iš visko. Todėl praėjusiais metais būta ir gėrio, ir skausmo.

Tegul ateinančieji metai būna geresni, Mykolo Žilinsko dailės galerijoje veikiančiame kino klube „Menapolis“ rinksis tie, kurie pasiilgę šviežios menų kūrybos. Susirinkusiems gali pasiūlyti, nes performansų ir video meno darbus rodyti ypač egzotiškos prigimties vaikinai Kimo Arbas... Samanizmo bei pagonybės giminyse tikintis Kimo Arbas pats pristatys savo kūrybą. Per pasaulį keliaujančio vyro, kuriam Havajų šamanai vaikystėje grąžino prarastą klausą, prisistatymo programoje numatyta aštuonių jo video meno darbų peržiūra.

Kimo neblogai kalba lietuviškai ir juokaudamas sako, kad iki tikro lietuviu jam trūksta tik vieno – išmokti gerai žaisti krepšinį.

Kimo Arbas kaip pasaulio pilietis keliauja visur, tikėdamas, kad menas nagulės blogį. Jis savo meno apraškas atskleidžia su vietinėmis aplankyto krašto išraiškos, muzikos ir meno grupėmis. Lankydamasis Lietuvoje, jis bandė kurti filmus Lietuvos istorijos tema. Jo senelis žymus architektas Edmundas Arbas-Arbačiauskas, kilęs iš Trakų krašto, didesnę gyvenimo dalį praleidęs Vakaruose, šiuo metu gyvena Santa Monica, Kalifornijoje. Lankydamasis Lietuvoje, Kaunui yra padovanojęs naujos koncertų salės projektą.

J. KIMO ARBAS, Los Angeles, CA

London, Ont.

A.a. IRENA BIRUTĖ DANI-LIŪNIENĖ, š.m. sausio 7 d. palydėta į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont.

Londono lietuviai neteko labai aktyvios, pareigosios, darbščios ir rūpestingos parapijietės. Sunki liga pakirto jos kilnius darbus, sumanymus ir planus. Rodos, dar taip neseniai mūsų parapijos šventėse, minėjimuose ji buvo nepakeičiama organizatorė, puiki šimininkė ir patarėja. Velionė buvo veikli ne tik parapijos, bet ir bendruomenės veikloje – nuo pat jos įsikūrimo – ilgąmetę KKK moterų dr.-jos skyriaus pirmininkė, lėšų telkimo komiteto bei parapijos tarybos narė. Iki paskutinės gyvenimo dienos kovojo su negalia. Velionė atsisėdė brangų tėvynės meilės jausmą nuo Dubysos slėnių. Per gyvenimą keliavo iš didi ir šviesi, nuoširdžiai rūpinosi savo šeima. Liūdesyje liko dukra Marytė ir sūnėnas Edvardo šeima bei sesuo Emilija Lietuvoje ir kiti artimieji.

Su velione atsisveikinti rinkomės O'Neil laidotuvių namuose. Religines apeigas vedė klebonas kun. K. Kaknevičius. Atsisveikinimo ir užuojausios žodį parapijos tarybos vardu tarė A. Petrašiūnas. Bendruomenės vardu – pirmininkas A. Švilpa. Nuoširdžius užuojausios žodžius šeimai tarė ilgametis Bendruomenės valdybos narys S. Keras. Velionės karštą puošė gražiausios gėlės – paskutinė palydinčių dovana. Gedulines Mišias mūsų Šiluvos Marijos šventovėje atnaušo kun. K. Kaknevičius, giedojo „Pašvaistės“ choras. Šio giesmės atliko Mirga Bendoraitienė. Velionę palydėti į paskutinę kelionę Anapilį susirinko gausus būrys parapijiečių ir artimųjų bei draugų. A.V.

Hamilton, Ont.

A.a. PRANĖS DALIENĖS 6 metų mirties atminimui, sūnus Leonas ir Mies Klimaičiai, „Pagalbai Lietuvos vaikams“ aukėjo \$5,000 (JAV dol.).

Nuoširdžiai dėkojame už šią paramą mūsų tolimiesiems veiklai, padedant Lietuvus našlaičiams.

A.a. LAUROS PADDLE atminimui, užjausdama tėvus Dalią ir Rodney, Aldona Volungienė aukėjo \$20 „Pagalbai Lietuvos vaikams“.

Nuoširdžiai dėkojame už šią auką.

PLV komitetas

Ivairios žinios

Šiaurės Lietuvos laikraščiai *Šiaulių kraštas*, Pakruojo rajono *Aukštinė varpa* bei kiti išspausdino nuotraukomis pailiustruotus nekrologus, iš kurių sužinojome, kad praėjusių metų lapkričio 11 d. Pakruojo kapinėse palaidotas buvęs nepriklausomos Lietuvos karininkas, Pakruojo rajono Politinių kalinių ir tremtinių s-gos garbės narys lt. Aleksandras Povilaitis, miręs eidamas 89-tuosius metus. Velionis yra prieš keletą metų mirusio agronomo dr. Broniaus Povilaitio brolis, gyvenusio Kanadoje ir dirbusio mokslinių bei visuomeninių darbų. Mirus Aleksandriui Povilaitiui, Pakruojo rajone nebėliko nė vieno prieškarinės Lietuvos karininko.

Velionis Aleksandras savo atsiminimus yra paskelbęs 2000 metais Pakruojo rajone išleistoje, Zitos Vėžienės redaguotoje atsiminimų knygoje *Sužeistų širdžių daina*. Be jo atsiminimų, savo bačius išgyvenimų dar pasakoja 18 autorių, ketėjusių tik dėl to, kad ištikimai mylėjo tėvynę Lietuvą.

Konferencija „Lietuvai reikia antro išsilaisvinimo“ rengiama š.m. sausio 26-27 d.d. Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero parapijos salėje (2718 St. George St.) Kalbėti iš Lietuvos atvyksta Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Jonas Kronkaitis ir Lietuvos liberalų partijos vadas, vadovaujantis seimo opozicijai dr. Eugenijus Gentvilas. Be šių dar kalbės dr. Vytautas Dambra, Lietuvos ambasadorius Ispanijoje, garsusis lakūnas Jurgis Kairys, ir Linas Kojelis, buvęs JAV prezidento R. Reagan'o patarėjas specialiais reikalams. Pranešimai ir diskusijos bus atliktos lietuvių kalba. Visi yra kviečiami konferencijoje dalyvauti. Inf.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED

Member Broker, 67 First Street Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angėlę Šalvaitę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428

Elektroninis paštas: angie@angieshalvaitis.com
Tinklavieta: www.homesgeorgianbay.com

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos vyčių 88-tasis suvažiavimas įvyko 2001 m. rugpjūčio 2-5 d.d. Lake Buena Vista, Floridoje. Jame buvo priimta rezoliucija paskelbti informaciją visam pasauliui apie Šv. M. Marijos apsišveikimą Šiluvoje. Lietuvos vyčiai pasirenge paruošti projektą, kad Marijos apsišveikimas Šiluvoje būtų paskelbtas internete anglų kalba toje vietoje, kur skelbiami Marijos apsišveikimai Lurde (1855 m.), Fatimoje (1917 m.). Pasak kun. Stasio Ylos knygos, išleistos 1953 m., Marijos apsišveikimas Šiluvoje buvo pirmasis Europoje, o pasaulyje – antrasis. Pirmasis buvo Meksikoje (1511 m.). Minėto projekto įgyvendinime dalyvauja Lietuvos vyčių veikėjos: Loretta Stukas, Elenor Sluzas, Evelyn Oželis ir kiti. 2002-taisiais metais pasaulio katalikai bus supažindinti su Šiluvos apsišveikimu. Vyčių veikėjai mano, kad informacija apie Šiluvą sukels susidomėjimą ir prasidės maldininkų kelionės į Lietuvą. Taipgi primenama, kad 2008-taisiais metais įvyks Šiluvos apsišveikimo 400 metų sukaktis, kuriai reikėtų deramai pasiruošti.

Lietuvos vyčių organizacijai daugiausia priklauso JAV-se gimę lietuviai, kurie palaiko lietuviškus papročius, didžiuojasi savo protėvių kultūra, nors ir nekalba lietuviškai. Jie leidžia mėnesinį žurnalą *Vytis-The Knight* 3000 egz. tiražu. Ši organizacija įsteigta 1913 m., pasižyminti ypač šalpa Lietuvai. Į Lietuvą yra pasiūstas vaistų bei medicinos reikmenų už 68 mln. dolerių. Jie remia taip pat lietuviškas mokyklas, religines institucijas Lietuvoje. Kasmet yra rengiami metiniai suvažiavimai – konvencijos. Kitas 89-tasis suvažiavimas 2002 metais įvyks Čikagoje. Lietuvos vyčių organizacija JAV-se turi 50 kuopų, viekančiųjų savarankiškai. Jos dartinis pirmininkas – Robert A. Martin.

Australija

A.a. Vytautas Janulis, 78 m. amžiaus, mirė 2001 m. spalio 4 d. Adelaidėje. Velionis gimė 1923 m. rugpjūčio 5 d. Lietuvoje. Baigęs pradžios mokyklą, lankė žemės ūkio mokyklą, vėliau žiemos kursus, stengdamasis daugiau įgyti mokslo šviesos. Jis priklausė pavarininkų organizacijai, domėjosi kultūros veikla. 1944 m. įstojo į gen. Plechavičiaus vietinę rinktinę, kurią vokiečiams nugalėjus atsidūrė Vokietijoje, kaip daugelis rinktinės vyrų, kariuomenės darbo batalione. Australijon atvyko 1948 m. Atlikęs sutartį ir baigęs vaistų paruošimo kursus, darbą gavo vienoje Adelaidės vaistinėje. Šioje vietoje jis įsijungė į lietuvių visuomeninę veiklą. Buvo išrinktas į Adelaidės LB apylinkės valdybą, priklausė mėgėjų teatrui, dainavo „Lituanikos“ chore. Taipgi buvo Šv. Kazimiero parapijos tarybos narys, pastaruosius šešerius metus ir

Įvedu šildymo ir vėdinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

“TALKA” LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 43 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki..... 0.75%	Asmenines nuo.....6.50%
santapus..... 1.00%	neklm. turto 1 m.....4.60%
kasd. pal. taupymo sąsk..... 0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius..... 1.25%	
180 dienų indėlius..... 1.25%	
1 m. term. indėlius..... 1.85%	
2 m. term. indėlius..... 2.35%	
3 m. term. indėlius..... 3.10%	
4 m. term. indėlius..... 3.35%	
5 m. term. indėlius..... 3.85%	
RRSP ir RRF	
(Variable)..... 1.00%	
1 m. ind..... 1.85%	
2 m. ind..... 2.35%	
3 m. ind..... 3.10%	
4 m. ind..... 3.35%	
5 m. ind..... 3.85%	

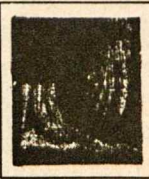
- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santapus apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
- 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAI
- PRIMUM VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILIOS IRANKIAI

PRIMUM LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Išėjimas vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM, aplankęs daugelio pasaulio kraštų lietuvius, neužmiršo ir Gudijos tautiečių. Nuotraukoje – jis Gervėčių parapijos Pelegrindos kaime Janinos ir Algirdo Karmazų sodyboje

Dvasinis atsinaujinimas Žemaitijoje

JURATĖ PAULIUKONYTĖ- GENTLESK

Pranciškonas kunigas brolis Gediminas Numgaudis, trejus metus išbuvęs Kretingos klebonu ir šiuo metu pranciškonų kapitulės ir Telšių vyskupo Antano Vaičiaus paskirtas evangelizacijai ir misijoms, intensyviai pradėjo naujas pareigas 2001 m. spalio 21 d. Telšiuose.

Sekmadienį, spalio 21, 6 v.v. susirinkom Žemaitės dramos teatre. Scenoje pakabinta vėliava su Nukryžiuotuoju, apgaubtu raudona saule ir žodžiais "Ar meilės auka už tave bus beprasimė?" Pradžioje brolis Gediminas pasimeldė. Brolis Algis grojo gitara ir giedoj, kvietė žmones prisijungti, o brolis Gediminas pamokslavo. Tai kartojosi kas vakarą tik savaitgaliais prisi-dėjo pranciškoniškojo jaunimo tarnybos nariai. Pirmą vakarą žmonių suėjo beveik pilna salė. Jų skaičius didėjo iki penktadienio vakaro, kai jau ir balkonas buvo pripildytas. Suvažiavo ne tik iš Telšių, bet ir iš Palangos, Plungės, Mažeikių, Sedos, Raimonių, Varnių ir kt. Antradienio vakarą br. Gediminas, baigęs aiškinti kas tai yra atgimti iš Šventosios Dvasios, kvietė ateiti į priekį norinčius pirmą kartą priimti Jėzų kaip savo Išganytoją. Žmonės ėjo. Kitais vakarais irgi prieidavo prašančių maldos ir palaiminimo.

Laikydami pranciškonikos dvasias, broliai iš anksto nepasirūpino nakvyne, tad pasibaigus vakaro evangelizacijai prašydavo, kad kas nors priimtų pas save. Tokiu būdu dar pabendraudavo su žmonėmis jų namuose.

Br. Algio mama gyvena Telšiuose kukliame dviejų kambarių bute. Pašildydavo puode vandens kojoms nusiplauti. Aš ten nakvojau trejetą naktį ir kas vakarą pas ją sueidavom pavakarieniauti, pasidalinti dienoms išpušiais. Buvom keturiose – br. Gediminas, br. Algis (Malakauskis, OFM), Aldona Šeduikienė (buvusi vargonininkė

Telšiuose o dabar dirbanti parapijoje Kretingoje) ir aš, iš Amerikos su savo video aparatu.

Vakarais evangelizacija vyko Žemaitės teatre, o dienos metu – įvairiose mokyklose, ligoninėje ir "Atjautos" klube.

Pirmadienio rytą nuvažiavom į klubą "Atjauta". Tai įvairaus amžiaus depresijos paliestų vyrų ir moterų klubas, kuriame nariai susirenka vienas kitą pralinksminti, skaito savo sukurta poeziją, dainuoja, šoka, pasivaišina kava, sausainiais, obuoliais (šiomet buvo labai gausingas obuolių derlius Lietuvoje). Br. Algis atsisėdė gitarą, padainavom, pagiedojom.

Tada skubėjom į netolimą Viešvėnų kaimą. Važiuavom pro Rainių miškelį, pro Rainių kankinių koplyčią. Šalia kelio naujai pastatytas išsišakojęs kryžius. Viešvėnų kaimo mokykloje mokosi 250 mokinių. Direktorių mus pasitikio ir tuč tuojau nuvedė skubiai papietauti. Džiaugėmės, nes buvom išalkę. Pavašino skaniais kotletais, bulvėmis, salotom. Dar atnešė šokolado ir sausainiukų, pyragaičių prie kavos.

Papietavę nuėjom į salę, kurioje laukė mokiniai ir mokytojai. Br. Gediminas papasakojo apie šv. Pranciškų, pranciškonus, paskui kartu su br. Algiu įtraukė vaikus į smagų žaidimą. Mokytojai parodė tautodailės skyrių, įvairius audinius.

Antradienį pietus valgėm Telšių kunigų seminarijoje. Po pietų važiuavom į Telšių katalikišką vidurinę mokyklą. Mokykla įsteigta atgavus nepriklausomybę. Pats pastatas skurdžiai atrodė palyginus su žibantią Žemaitės mokykla. Mokytojų kambarių susirinko maždaug 40 mokinių ir mokytojų. Br. Gediminas kalbėjo apie narkomaniją ir plintanti pavojų Lietuvoje. Rodė žiauriai narkomanų gyvenimo vaizdajuostę iš Kazachstano.

Trečiadienį lankėm Telšių aukštesniosios taikomosios dailės mokyklos pedagogikos skyrių. Mažoj salėje susirinkę maždaug 50 mokinių ir mokyto-

jų klausėsi br. Gedimino pasakojimo apie šv. Pranciškų. Klausytojams buvo labai įdomu sužinoti, kodėl broliai stoji į vienuolyną. Br. Algis pasakojo, kad pranciškonai tiksliai nėra vienuoliai, nes vieni negyvena, bet daugiau galim sakyti "bendruliai", nes jų darbas su žmonėmis. Man, užaugusiai Nekalto Prasidėjimo seserų ir kazimierių šešėlyje, buvo nuostabu, kad jaunimas nieko nežino apie vienuolius, vienuoles. Kartu pagiedojom, ir studentai padainavo liaudies dainelę. Vienas pasikvietė brolius nakvynei. Pavašino mus čeburekais, kava.

Ketvirtadienį aplankėm Telšių ligoninės psichiatrinį skyrių. Susirinkę 24 ligoniai klausėsi vieni kitų pasakojimų, kaip ir kodėl čia atsirado. (Dauguma dėl depresijos). Br. Algis pamokė pakartojančius žodžius tariant Jėzaus vardą. Kartu pagiedojus, kai kurie nusišluostė ašaras, kai kurių veiduose pasirodė ramybė. Pasivašinom ir dar aplankėm palatą, kurioje po kojų operacijos gulėjo pažįstama socialinė darbuotoja. Palatos gan skurdžios. Pritariant gitarą, užtraukėm smagią dainelę ir tikrai pralinksminom visas tris palatoje.

Penktadienį aplankėm Valančiaus vidurinę mokyklą Varniuose, kur mokosi 45 mokiniai.

Šeštadienį atėjo žymiai mažiau žmonių. Mat penktadienio vakaras labai stipriai praėjo ir jautėsi kad šeštadienį nesutylis žmonės. Bet, pasirodo, pirmenybė tenka kasdieniniam gyvenimui. Tai turgaus diena. Be to, dar prieš Vėlines daug kas važiuoja kapų tvarkyti.

Šeštadienį br. Gediminas pamokslavo, vyko šlovinimas, buvo ludijimų. Kalbėjo atstovės iš Naujosios "Sandoros", "Gyvųjų akmenų" ir "Motinos maldoje". Žmonės sugrąžino anketas, kurios penktadienį buvo išdalintos tiems, kurie domėjosi dvasinio atsinaujinimo būreliais. Šiuo laiku įsteigti keturi būreliai. Evangelizacija užbaigta vakare šv. Mišiomis katedroje. Miesto centre, aukštai virš paroduotųjų iškabinta vėliava: mėlyname fone baltom raidėm visiems skelbia "Jėzus Kristus yra Viešpats".

Evangelizacija Klaipėdoje įvyko naujai atremontuotoje Kristaus Karaliaus šventovėje. Žmonės gausiai rinkosi. Kadangi Klaipėda netoli Kretingos, tai nakvynės nereikėjo. Aplankyta tik viena mokykla. Šeštadienio vakare evangelizacija užbaigta šv. Mišiomis, kurias kartu su br. Gediminu koncelebravo klebonas kun. Bernardas Telašius, pranciškonų provinciolas br. Benediktas Jurčys ir br. Paulius Vainėkis. Vakare vykusioje Kristaus Karaliaus vigilijoje buvo pašventinta br. Carlo naujai nutapytas didžiulis Kristaus Karaliaus paveikslas. Sekmadienį, Kristaus Karaliaus šventėje, įvyko iškilminga šventovės konsekracija. Apeigas atliko vysk. A. Vaičius ir vysk. J. Kauneckas.

Išganymas ateina per kančią, atrodančią beprasmiškai. Ir Jonas atrado Viešpatį savo kančioje.

(Karol Wojtyła)

Moterys negauna darbo

Vaikus auginančios moterys Lietuvos darbo rinkoje nėra pageidaujamos

REDA ULINSKAITĖ

Neringa Pocevičienė auginą dvejų metų dukrelę. Jau pusę metų ieško darbo. Vos ne kiekvieną dieną spaudoje ar darbo centre ji randa skelbimus, siūlančius darbą administratore ar sekretore. Tačiau 25 metų moteris darbo negauna.

– Esu baigusi Šiaulių universitetą, verslo vadybos specialybę. Tačiau niekaip nerandu darbo. Vienintelė priežastis – mažas vaikas. Pokalbių metu darbdaviai visuomet teiraujasi apie šeimą. Išgirdę, jog auginu dukrą, šiek tiek suglumsta. Iš jų elgesio suprantu, kad šio darbo negausiu. Tačiau yra ir tokių, kurie tiesiai pasako, kad jaunos mamos firmai yra didžiulis galvos skausmas. Vaikus auginančios moterys nuolatos atsispašinėja iš darbo. Serga jų vaikai... Kartais pradedu galvoti, kad anksti ištekėjusi susigadinau sau ir savo vaikui gyvenimą. Neturiu pragyvenimo šaltinio, negaliu siekti karjeros. Teko girdėti, kad firmų vadovai nenoriai priima į darbą ir jaunas netekėjusias merginas, priversdami jas pasirašyti sutartį, kad artimiausius porą metų jos neištekės ir negimdys vaikų. Kur ieškoti teisybės? – kalbėjo Neringa Pocevičienė. Ji tikino žinant apie moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą, tačiau nemananti, kad šis dar naujas įstatymas galėtų išgelbėti mažus vaikus auginančias moteris.

Ieškoti sutarimo

Šiaulių darbo biržos direktorės pavaduotoja Jolanta Mikšionytė teigia, kad ši problema iš tiesų egzistuoja. Moterų, auginančių mažamečius vaikus ir neturinčių darbo skaičius vis didėja. Spalio mėnesio statistika rodo, kad darbo biržoje yra užregistruota 3000 moterų, auginančių 1-4 metų vaikus. Pasak darbo biržos specialistės, šių moterų amžius 18-45 metų. Tačiau daugiau nei pusę šių moterų neturi jokio profesinio išsilavinimo. Ir tik 7% turi aukštesnį arba aukštąjį išsilavinimą.

– Darbdaviai, priiminėdami į darbą darbuotoją, turi teisę pasiteirauti apie jų asmeninį gyvenimą. Jei darbdavys moteriai pasako, kad į darbą ją mielai priimtų, bet ji auginą mažametį vaiką. Tai jau yra lygių galimybių pažeidimas. Tačiau labai dažnai moterys, auginančios mažamečius vaikus, pačios atsisako siūlomo darbo. Jos negali dirbti visą dieną. Tad pralaimi ir darbdaviai, ir moterys. Manau, šią problemą galima išspręsti, tik reikia abipusio sutarimo. Vaiką gali prižiūrėti auklė, tėvai ar seneliai. Padėtį apsunkina tai, jog mieste nėra nė vieno vaikų darželio, kuris dirbtų ilgesnės darbo valandas.

Nenori jaunų mamų

Miesto įmonių ir firmų atstovai, paprašyti pakomentuoti tokią situaciją, kalbėdavo labai vienodai. Visos moterys turinčios lygias galimybes gauti darbą, nors ir auginą mažamečius vaikus. Pavyko išgirsti kitokių nuomonių. Tačiau šie darbdaviai norėjo likti nežinomi. Anot jų, aršios feministės ar kitokios moterų teisių gynėjos gali pareikšti nepasitenkinimą ir priminti moterų teises ginantį įstatymą.

– Į darbą priėmčiau sekretorę,

kuri auginą mažą vaiką. Moteris dirbo tik pusę metų. Susitarėme gražiuoju, ir ji išėjo savo noru. Gal mano mintys nuskambės per daug filosofškai, bet moterys auginančios mažamečius vaikus yra netinkamos darbui. Kurį laiką jos turi pabūti namuose. Jaunos mamos labai išsiblaškusios, galvoja ne apie darbą. Mums, vyrams, sunku suprasti, kas yra motinystė. Tai moters priedermė. Su jaunos mamomis labai sunku dirbti. Pasakykite, ką man daryti jei mano sekretorė pusę valandos plepa telefonu apie savo vaiko ligas, o už durų jos laukia klientai. Moteris, pagimdžiusi kūdikį, ji turėtų auginti bent iki 5 metų. Visos jos mintys sukasi tik apie vaiką, o ne apie darbą. Suprantu, šiais laikais sunku išgyventi, ir moterys veržiasi į darbą. Tegul valdžia moka ne keliasdešimties litų pašalpą. Moteris, gaudama 500 litų per mėnesį mieliau augintų vaikėlį, nei skaudančią širdimi jį paliktą darželyje.

Dar vienos firmos vadovas tvirtino, nenoris priimti į darbą jaunų mamų.

– Jos negali dirbti visą dieną, nes nėra kur palikti vaikų. Vėluoja į darbą, nes turi nuvesti vaiką į darželį. Vengiu tokių problemų. Tačiau gerai suprantu šias moteris. Būdamas jų kailėje, stengčiausi gauti darbą. Moteris turi būti finansiškai nepriklausoma. Jeigu papulčiau tokiam griežtam darbdaviui, kaip aš... pasistengčiau jį įtikinti, kad galiaui puikiai dirbti arba sumeluotų... Pasakyčiau, kad neturiu vaikų.

Moterys diskriminacija

Šiaulių universiteto Moters studijų centro direktorė Virginija Šidlauskienė, *Šiaulių naujienoms* patvirtino, kad su šia problema susiduria ne tik moterys, auginančios vaikus, bet ir netekėjusios merginos.

– Lietuvoje vyrauja ekonominė diskriminacija. Sunku, ne tik moterims, auginančioms vaikus. Teko girdėti, kad mergina, baigusi universitetą, negali rasti darbo. Darbdaviai labai dažnai vadovaujami tokia logika: ji ištekės, susilauks vaikų, reikės išleisti dekretnių atostogų, mažas vaikas nuolat sirgs... Ypatinai kenčia moterys, neturinčios aukštojo išsilavinimo. Spaudoje dažnai pasirodo skelbimai, kad įmonei reikalinga valytoja, mokanti anglų kalbą ir dirbanti kompiuteriu.

Darbdaviai taip nori sustiprinti savo firmos įvaizdį. Įmonėje nėra nei kompiuterių, o anglų kalbos nemoka patys vadovai. Tokie skelbimai tik atbaido moteris. Nesutinku su teiginiu, kad dažniausiai moteris diskriminuoja vyrai. Labai dažnai didesnė moterų diskriminacija pastebima, kai firmai vadovauja moteris. Konkurencija tarp moterų yra įgimta ir žymiai didesnė, – kalbėjo docentė V. Šidlauskienė.

Jei moteris, ieškanti darbo išgirsta iš darbdavio, kad ji nebus priimta į darbą, nes pagrindinė priežastis ne išsilavinimo stoka, o mažametis vaikas, ji gali kreiptis į moterų ir vyrų lygių galimybių tarnybą, Vilniuje. Tad reikės nemažai važinėti bei pateikti tikrus faktus, vardus, pavardes. Lietuvoje taip kovoti už savo teises nepopuliariau.

Čikagos muzikų Strolių kvartetas, koncertavęs Toronto Lietuvių Namuose. Iš kairės: Herkulis, Tomas, Povilas, Faustas. Nuotraukoje jie prie Prisikėlimo parapijos šventovės

Nuotr. V. Kulnio

Kai nepadeda ir bilijonai dolerių

Kanados laikraštis apie padėtį Rusijoje ir biologinius ginklus Rytuose

JUOZAS VITĖNAS

Sovietų Sąjungai 1991 m. sugriuvus, Rusija netapo laisvos rinkos demokratine valstybe, kaip Vakarai tikėjosi, nepaisant beveik šimto bilijonų dolerių, kurių pusę davė viena Vokietija, rašo E. Margolis *Ottawa Sun* laikraštyje (2001.VII.17). Tačiau iš buvusios komunistinės valstybės griuvėsių iškilo visuomenė, kuri yra labiau panaši į tariamai demokratine 1960 m. Lotynų Amerikos negu Vakarų Europos visuomenę: nesąžininga policija, šnipai, suvaržyta žiniasklaida, suklustoti rinkimai ir "duona bei žaidimai" nuraminti nuskurdusiems žmonėms.

Vienoje pusėje, pasak Margolio, yra V. Putin, buvęs KGB agentas, kurį žvalgybos tarnyba ir kariai iškėlė į prezidentus ir perversmu nušalino B. Jelciną, o antroje pusėje yra plėšikų baronų grupė ir daugybė gangsterių, kurie kontroliuoja 80% Rusijos ekonomikos. Putin'o vyriausybė pradėjo didelį vajų prieš organizuotus nusikaltėlius, bet labai turtingi ir pavojingi mafiozai nepasiduoda. Beveik visa Rusijos gaunama pagalba iš užsienio yra išvogiama ir paslėpiama užsienio bankuose.

Rusija, kaip teigiama, pasukiniame dešimtmety išgyveno katastrofišką ekonominį nuosmukį, 25-30% didesnį negu didžiosios depresijos metu. Pasak Margolio, tai gali būti, bet prieš 1990 m. 40% Sovietų Sąjungos ekonominės gamybos buvo skiriama kariniams reikalsams. Atmetus šią sumą, nuosmukis neatrodo toks drastiškas. Bet ir taip žiūrint, Rusijos ekonomika tebėra prastė dabar negu ji buvo komunistų laikais ir rodo tik keletą atsigavimo ženklų. Svarbi priežastis yra ta, kad ekonomikos vadovai ir toliau švaisto didžiulius Rusijos turis,

slepia savo grobį užsienyje užuot jį skyrę sustingusios ekonomikos atstatymui.

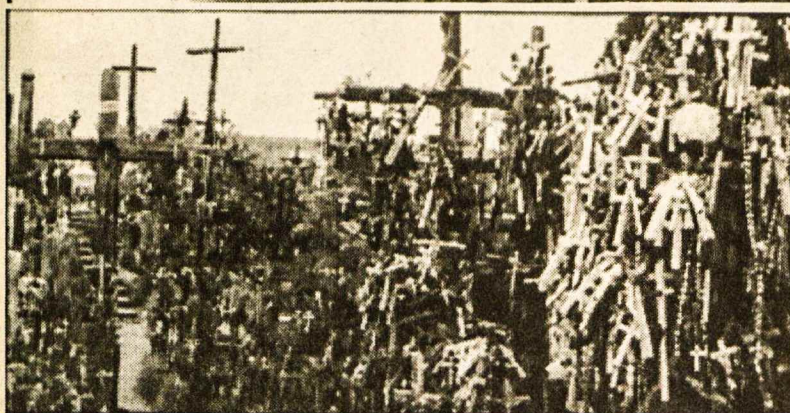
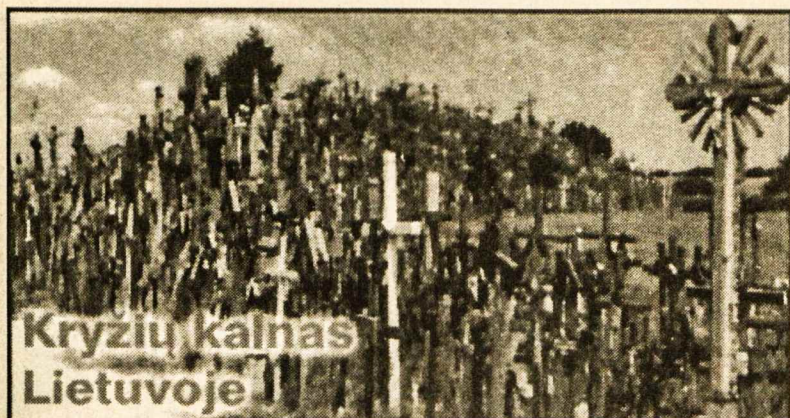
Pasak laikraščio, paprasti rusai šiandien pragyvena savo įprastu būdu: auginą maistą bendruose plotuose ar savo mažuose sklypeluose, mainikauja daiktais ar turi kelis darbus. Gyvenimas didžiuosiuose miestuose yra pagerėjęs, bet kitose krašto vietose žmonės yra priversti gyventi trečiojo pasaulio sąlygomis.

Kai kurie rusai, anot laikraščio, tebenori, kad sugrįžtų komunistų laikais. Tai daugiausia mokytojai, valdžios tarnautojai ir pensininkai, tačiau daug jaunų rusų miestiečių tikisi susilaikyti geresnės ateities ir nenori, kad sugrįžtų laikai, kai kraštą valdė komunistų partija.

Kitame *Ottawa Sun* straipsny (XI.5) E. Margolis pasakoja apie Iraką ruošinąsi pasigaminti biologinių ginklų. Jis tai sužinojo iš britų mokslininkų, kai jis su jais po Irako invazijos į Kuveitą 1990 m. buvo laikomas viešbutyje. Jie jam sakė, kad darbo slaptose Irako įmonėse, kuriose buvo bandoma pagaminti garų formos juodligės užkratų. Jų buvo didelė grupė, kurią britų valdžia buvo sudariusi ir 1980 m. slapta atsiuntusi į Iraką. Medžiaga jų darbu buvo atsiunčiama iš amerikiečių laboratorijos Marylande. Irakas taip pat buvo gavęs pilną Amerikos pritrūmą išgity juodligės, maro, tubulizmo ir kitų ligų sukėlėjų.

Kodėl Jungtinės Valstijos ir Anglija padėjo Irakui slapta pasigaminti biologinių ginklų, *Ottawa Sun* bendradarbis E. Margolis taip aiškina: kai 1979 m. islamo revoliucionieriai nušalino Irano šachą, JAV ir D. Britanija nusprendė nuversti naują Irano valdžią, nes ji buvo laikoma grėsme jų naftos interesams Vidurio Rytuose. Todėl jos ragino Iraką užpulti Iraną ir teikė jam ginklų. Bet 1983 m. Irakas buvo bepralaimis karą su Iranu. Tuomet Irakas su amerikiečių ir britų pagalba pradėjo programą pasigaminti cheminių ir biologinių ginklų atremti Irano puolimams ir atsverti skaičium žymiai didesnes Irano pajėgas. Cheminiais ginklais Irakas sutramdė Irano puolimus ir 1958 m. laimėjo karą. Daugiau nei pusė milijono karių žuvo.

Šį pasakojimą Margolis baigia taip: amerikiečių ir britų pozicijų cheminiai ir biologiniai ginklai yra geri, kai jie buvo naudojami žudyti Irano musulmonams, kurie kovojo prieš Vakarų interesus, bet šie baisūs ginklai yra blogi, kai būna nukreipti prieš Vakarų valstybes.

Tiek kryžių dar niekas pasauly / Nebuvo surinkęs krūvon, / Kuriuos benužvelgia tik saulė, / Užkusi čia, Lietuvon. / Ne kryžių kalnelis, o kalnas / Galingojo Dievo aukos, / Paliečiantis tūkstančių dëlus, / Iškilio laukuos Lietuvos.

Nuotraukos ir žodžiai – J. V. Tumašausko

Turner & Porter

LAI DOTUVIŲ NAMAI

**TORONTE
ETOBICOKE**

ir
MISSISSAUGOJE

Biržų mero pavaduotojas K. SLAVINSKAS įteikia padėkos raštą torontietei B. KRUPYTEI-PALILIONIENEI už jos finansinę paramą Paberžės sričiai

Jų dainos nenutilo

B. STUNDŽIA

Lietuvai atstaičius nepriklausomybę, plūsterėjo į užjūrius nauja išeivių banga. Į Toronto atvyko jauna muzikė L. Turūtaitė. Ji čia rado 1947-52 m. atvykusius tautiečius, jau pagyvenusius ir truputį pasimečiusius, nes jų atžalos dažnai ir lietuviškai nelabai moka, jiems savoje bendruomenėje pasidarė per ankšta, todėl įsijungė į vietinių gyventojų eiles.

Vieną metu atrodė, kad Toronte tarp pagyvenusių aptils dainos, nes lyg ir pavargo chorų vadovai ir choristai.

L. Turūtaitė ilgai netruko pagyvenusių vyrų chorą vėl įstatyti į tinkamas vėžes. „Vilniaus“ rūmuose, kur gyvena į užsitar-nautą poilsį išėję moterys ir vyrai, iš pradžių ji subūrė dainą mylinčias moteris, o vėliau, prisidėjo vyrai. Taip ji sudarė dainų vienetą „Daina“. Šis vienetas yra keliose vietovėse pasirodęs ir maloniai sutiktas.

2001 m. gruodžio 2 d. „Daina“ pakvietė tautiečius į neeilinį koncertą Toronto Lietuvių Namuose. Įvadiniais žodžiais A.

Byškevičienė ir V. Palilionis pakvietė gausiai susirinkusius klausytojus pasidžiaugti lietuvių liaudies dainomis ir kompozitorių sukurtais. Eilė choristų programą papildė trumpomis poetų sukurtais ištiraukėmis. Buvo pora ir solo dainų, atliktų Turūtaitės ir Krasauskienės. B. Palilionienė papasakojo linksmybų nuotykių.

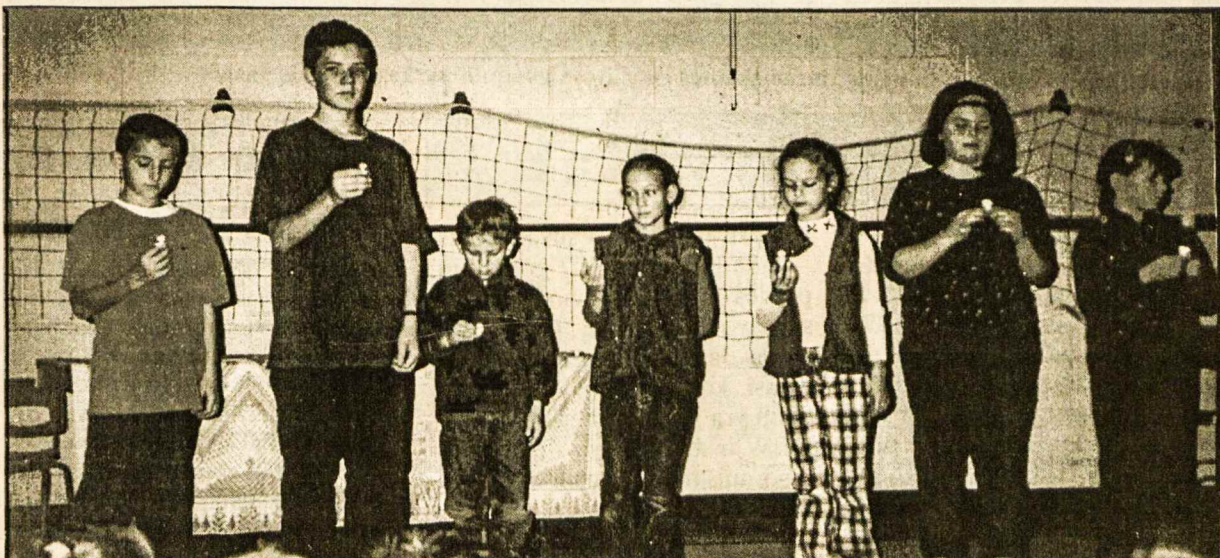
Po trumpos pertraukos choristai pasirodė su tautine apranga. Pasigirdo eilė senovinių dainų, pažairinama muzika. Po to – rateliai, kurie čia pasilinksmimuose yra užmiršti.

Teko stebėti vieną graikų pobūvį, kuriame nesigirdėjo šokiams grojant afrikietiška-amerikietiškos muzikos, nors ten matėsi nemažai jaunimo. Girdėjosi graikiška muzika, jų tautiniai šokiai ir įvairūs rateliai.

Eilinių klausytojų nuomone, „Dainos“ koncertas buvo įvairus, žiūrovus gerai nuteikęs. Tai rodo muzikės L. Turūtaitės iš-monę; ji yra gyvoji dvasia, neleidžianti pagyvenusių žmonių dainoms nutilti.

Toronto Aukštesniųjų liuanistinių kursų moksleiviai ir jų vedėja NIJOLĖ BENOTIENĖ (antroji iš kairės), pasiryžę tęsti darbą po Naujų metų

Susikaupimas Toronto Maironio mokykloje Vėlinių proga. Vadovavo – kun. E. Putrimas

Lenkijos lietuvių švietimo rūpesčiai

Pradėjus įgyvendinti švietimo reformą, Lenkijoje labai pasikeitė lietuviškų mokyklų padėtis. Visos programos, vadovėliai pasidarė neaktualūs. Pertvarkomos mokyklos: naikinamos mažos kaimo mokyklėlės, o kuriamos didelės mokyklos

ALGIRDAS VAICEKAUSKAS

Jau pirmaisiais reformos metais Punksio valsčiuje Vaitakio ir Pristavonių mokyklose paliktos tik trys klasės. 2000 m. Krasnapolio valsčiuje Ramoniškų mokykla perorganizuota į trimetę, vyresni vaikai vežami į Krasnapolio mokyklą. Tame valsčiuje vienintelėje Ramoniškų mokykloje buvo lietuvių kalbos pamokos.

Šių metų pradžioje Lenkijos lietuvių bendruomenė sužinojo apie lietuviškų mokyklų pertvarkymo planus Seinų valsčiuje. Pasirodė, kad taupimo sumetimais „buvo suplanuota jungti lietuviškas ir lenkiškas“ klases, ne tik Krasnovo ir Krasnagrūdės mokyklose, bet ir Seinų gimnazijoje.

Per tarpvyriausybės Lenkijos ir Lietuvos komisijos posėdį,

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, The Lithuanian Quarterly. Volume 47:3(2001). Editorial office: Violeta Kelertas, 1628 University Hall, University of Illinois of Chicago. Administration: Arvydas Tamulis, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629-5489, USA. Subscriptions per year: \$15 institutions, \$10 others.

JOURNAL OF BALTIC STUDIES, XXXII/4, 2001 m. žiema, 104 psl. ir viršeliai. Vyr. redaktorius Thomas Salumets (University of British Columbia, Vancouver); administracija – AABS Business Office, 3465 East Burnside St., Portland, OR 97214-2050, USA.

LITHUANIAN PAPERS. Annual Journal of the Lithuanian Studies Society at the University of Tasmania. Volume 15-2001. Editor – Algimantas P. Taškūnas. Associate Editor – Vince J. Taškūnas. Address: P. O. Box 777, Sandy Bay, Tas. 7006 Australia. Single issue – \$8 JAV

Naujoje salėje – nauji koncertai

Vasario 3, sekmadienį, 5 v.p.p. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje įvyks žymaus XIX š. vokiečių kompozitoriaus Johanes Brahms'o kūrybos vakaras. Jį rengia Prisikėlimo parapijos Persikėlimo vajuos komitetas, ir toliau renkantis lėšas statybai užbaigti. Nors parapijos šeimnininkai ir jų talkininkai dar tebeužimti naujakurystės rūpesčiais, naujame parapijos centre jau verda gyvenimas. Ir smagu pasidžiaugti, kad iš senųjų patalpų, be viso kito turto, į naują vietą persikėlė ir ilgametės, taip nelengvai išpuoselėtos kultūrinės veiklos tradicijos, kurios įvairiapusę parapijos veiklą daro dar patrauklesnė.

Naujoje šventovėje jau skambėjo svečių iš Lietuvos balsai: su pasisekimu koncertavo Klaipėdos miesto choras „Aukuras“, girdėjome skambius

Lietuvių gimnazija Seinuose?

Lenkijos lietuviai nusprendė nuo ateinančių mokslo metų perimti gimnazijos lietuviškas klases į savo rankas, t.y. įsteigti nevalstybinę mokyklą, kuriai vadovautų ne savivaldybė, o „Seinos“ fondas. Tada lietuviai turėtų įtakos vaikų auklėjimui ir mokymui. Mokykla dirbtų valstybinės mokyklos principu. Valsčius jai pervestų gautas subvencijas. Buvo kalbėta su Seinų valsčiaus viršaičiu Jan Skindzier ir apskrities viršininku Marian Luto dėl gimnazijos patalpų. Viršaitis žadėjo atlaisvinti Seinų licejaus patalpas, (šiuo metu viršaičio pasiūlymas nebeaktualus, jei fondas perims lietuviškas gimnazijos klases. Jei pavyks įsteigti atskirą lietuvišką gimnaziją, tada „Seina“ steigis ir pagrindinę mokyklą, į kurią bus atvežami Krasnovo ir Krasnagrūdės mokyklų vyresniųjų (IV-VI) klasių mokiniai. Tuomet Seinuose būtina reikės statyti mokyklai atskirą pastatą.

Lietuvių bendruomenė rugsėjo 20 d. kreipėsi į Lenkijos tarpžinybinės tautinių mažumų grupės pirmininką P. Stachančyk, prašydama, kad Seinuose statytų arba jau esantį pastatą pritaikytų lietuvių mokyklai. Būtų galima įsteigti vieną lietuvišką mokyklą Seinų mieste ir valsčiaus vaikams. Čia dirbtų ir pagrindinė mokykla, ir gimnazija. Konkretaus atsakymo į šį prašymą negauta.

2001 m. lapkričio 22 d. lietuvių delegacija lankėsi pas Lietuvos premjerą Algirdą Brazauską. Jam buvo pristatytos Seinų krašto švietimo problemos. Premjeras pritarė mūsų koncepcijai ir pažadėjo visokeriopai mus remti. Taip kad nuo naujųjų mokslo metų pradės veikti fondo „Seina“ įsteigta Seinuose gimnazija.

Kitos švietimo problemos
Tai žinių patikrinimas baigus pagrindinę mokyklą ir gimnaziją. Lenkijos centrinė egzaminų komisija nenumato lietuviškai organizuoti egzaminų. Taigi mokiniai egzaminus turės laikyti lenkiškai. Lietuvių organizacijų manymu, geriausia būtų, jei moksleiviai galėtų rinktis, kuria kalba nori laikyti egzaminus. Kalba gali nulemti rezultatų. Yra žinoma, kad per egzaminus net lenkiškų mokyklų mokiniai turėjo sunkumų, nes nelabai suprato užduotis. Šiuo klausimu buvo kalbėta ir rašyta Lenkijos vyriausybei ir seimui.

Kitas rūpestis tas, kad vis dar nepatvirtintas Lietuvos istorijos, geografijos, integruoto mokymo ir lietuvių kalbos programos. Visos jos buvo pristatytos Švietimo ministerijai, tačiau nei viena jų nebuvo patvirtinta. Todėl mūsų mokytojai dirba pagal autorines programas.

M. ir M. Purvinų suprojektuotas tradicinis antkapinis kryžius Valterui Kristupui Banaičiui

Norėčiau kilti į TAVE su malda, bet mano sparnai purvini, be galo sunkūs. kol jų neišbalino atgailos ašarų lietus, mano širdis prirakinta prie žemės dulkėtos – prie žvyro ir molio. Mano riešukuose kaip mat išdžiūsta pasemtas iš versmės vanduo, nespėju jo prinešti prie lūpų. Mano siela klapoja nykių sapnų labirintais ir suvaidina gūdžiai, atsimušus į rytmečio gausmą.

Dalia Duobaitė

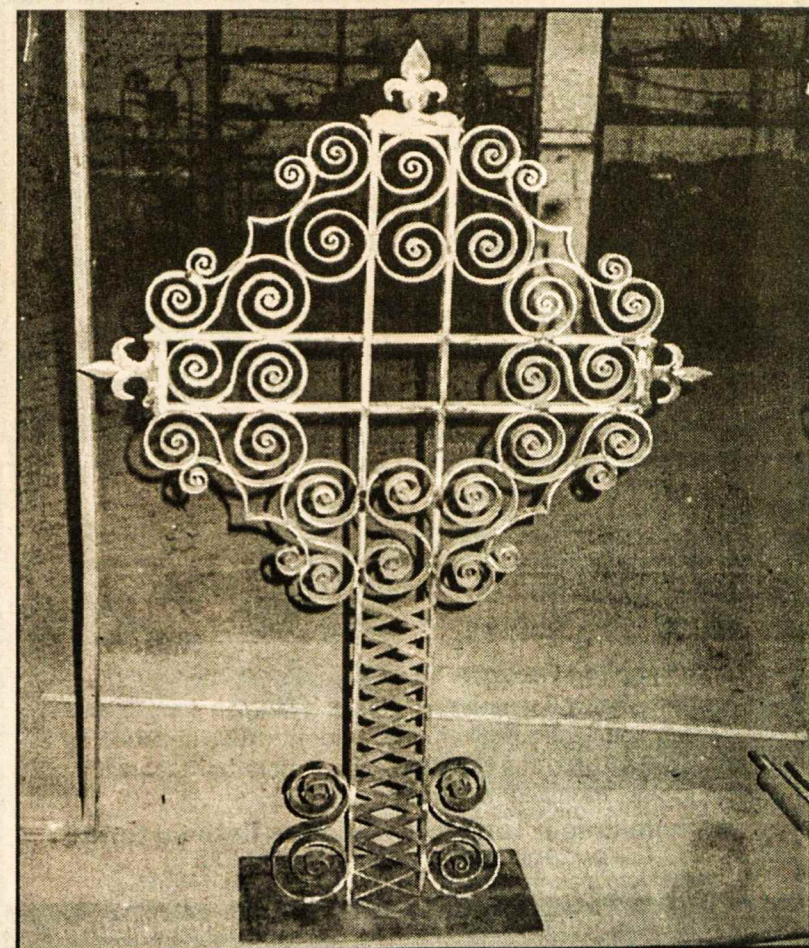
KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LKMA (Lietuvos katalikų mokslo akademija) šiais metais švenčia savo gyvavimo 80-metį. Numatoma išleisti LKMA Metraščių XX ir XXI tomas, LKMA Suvažiavimo darbų XVIII tomas bei kelis kitus mokslinius leidinius. Praeitais metais buvo išleistas LKMA Metraščių XVIII tomas, kurio nemaža dalis buvo skirta Vysk. Motiejus Valančius (1801-1875) gimimo 200 m. jubiliejui paminėti, ir XIX tomas, skirtas karaliaus Mindaugo krikšto sukakčiai. 2003 metais ruošiamas LKMA XIX Suvažiavimo Šiauliuose, Šiaulių universiteto palatose. Užsienyje gyvenantieji LKMA nariai kviečiami aktyviai prisidėti ir dalyvauti suvažiavime.

Dainius Trinkūnas (1931-1996), pianistas, pedagogas, kultūros veikėjas buvo pagerbtas Vilniaus paveikslų galerijoje jo kolegų, bičiulių ir mokinių surengtame Atminimo vakare, kuriame dalyvavo prof. S. Sondeckis su Lietuvos kameriniu orkestru, pianistė B. Vainiūnaitė, solistas V. Noreika, klarnetistas A. Budrys ir kt. D. Trinkūnas gimė Šiauliuose, 1955 m. baigė Lietuvos konservatoriją, prof. S. Vainiūno fortepiono klasę. Aspirantūrą gabus pianistas tęsė Leningrado konservatorijoje. Nuo 1958 m. dėstė Lietuvos konservatorijoje, 1960 m. įsteigė M. K. Čiurlionio meno mokyklą ir 10 metų jai vadovavo. 1970-1973 m. buvo Lietuvos valstybinės filharmonijos direktoriumi. Nuo 1973 m. buvo kultūros viceministeriu, vėliau kultūros ministeriu, o perorganizuotą ministeriją, iki 1994 m. buvo kultūros ir švietimo ministeriu. Su Lietuvos dailės muziejaus direktoriumi R. Budriu pargabeno iš Berlyno M. Žilinsko sukaupytą meno kūrinių rinkinį, kurie dabar yra M. Žilinsko vardo galerijoje Kaune, rūpinosi Chodkevičių rūmų restauravimu, kuriuose dabar įsikūrusi Vilniaus paveikslų galerija.

Rimantas Budrys, gamtininkas, rašytojas ir žurnalistas, buvęs ilgametis žurnalo Mūsų gamta vyriausias redaktorius, 2001 m. lapkričio pradžioje mirė Kaune eidamas 72-sius gyvenimo metus. Baigęs žurnalistikos studijas, R. Budrys lankė Vilniaus universiteto Gamtos fakultete ir Lietuvos žemės ūkio akademijos Miškininkystės fakultete pasirinktus kursus. Redakcinį darbą pradėjo Švyturio ir Mūsų girių žurnaluose, Tėvynės balso laikraštyje. Nuo 1957 m. buvo Lietuvos žurnalistų sąjungos, nuo 1960 m. Lietuvos rašytojų sąjungos narys, ilgametis Žurnalistų sąjungos Garbės teismo pirmininkas bei Lietuvos gamtos apsaugos draugijos narys. Per 54 kūrybos metus skaitytojams pateikė daugiau kaip 30 knygų: kelionių apybraižų, apsakų, novelių, romanų, pasakų vaikams, scenarijų dokumentinėms kino apybraižoms, mokslo populiarinimo knygų. Kai kurios jų buvo išleistos ir anglų, vokiečių, rusų bei ukrainiečių kalbomis.

(ELTOS, Lietuvos ryto, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

M. ir M. Purvinų suprojektuotas tradicinis antkapinis kryžius Valterui Kristupui Banaičiui

Viktorijai Daujotytei-Pakerienei paskirta pirmoji, tik 2001 metais įsteigta, Lietuvos meno kūrėjų sąjungos premija. Ši Vilniaus universiteto profesorė, literatūrologė buvo apdovanota už naujausius veikalus Literatūros filosofija, Esė apie poeziją ir esimą bei Kultūros šalyse ir nuošalėse. V. Daujotytė anksčiau yra laimėjusi Valstybinę kultūros ir meno premiją (1993 m.), Santarvės fondo premiją (1996 m.), parašė daug mokslinių straipsnių, analitinės esėistikos knygų, vadovėlių, studijų apie poetų Jurgio Baltrušaičio, Janinos Degutytės, Salomėjos Nėries, rašytojos Šatrijos Raganos kūrybą, veikalus Lyrikos būtis, Tautos žodžio lemtys, Moters dalis ir dalia, Kalbos kalbėjimas, Tekstas ir kūrinys ir kt. Lietuvos meno kūrėjų sąjungos premija – laureato diplomą ir 5,000 litų – bus kasmet skiriama menininkams už išskirtinius profesionalaus meno raidoje kūrinius, paskelbtus per paskutinius dvejus metus.

Visuotinė lietuvių enciklopedija, dvidešimties tomų kompleksas, planuojama išleisti per ateinančius 7 metus. Pirmasis jos tomas (A-Ar) buvo paruštas spaudai dar 2001 metų pabaigoje, o kiti du tomai planuojami išleisti 2002 metais. Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto direktorius R. Kareckas pateikia truputį statistikos apie šį projektą. Pirmojo tomo tiražas bus 10,000, iš kurių apie 2,000 jau užprenumeruoti. Jis kainuos 85 Lt, suvenyrinis leidinis su odos viršeliais ir dėklų kainuos 250 Lt. Visi enciklopedijos tomai prenumeratoriams, atsiimantiems iš instituto, kainuos 1,600 Lt, prenumeruojant paštu Lietuvoje – 1,800 Lt, užsienyje turėtų būti brangiau, bet kaina nenurodyta. Enciklopedijoje bus apie 115,000 straipsnių, 24,000 iliustracijų, 650 žemėlapių. Straipsnius enciklopedijai rašo apie 9000 autorių, įvairių sričių specialistų. Lituanistikai skiriama penktadalis viso leidinio apimtys – bus dedama sovietiniais laikais drausta ar ignoruota lituanistika, aprašomas Lietuvos valstybingumas, tikinčiųjų bendrijos, kariuomenės istorija, pasipriešinimas okupacijoms, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Lietuvos valstybės istorija, Mažoji Lietuva, užsienio lietuvių gyvenimas, kultūra ir organizacijos, užsienio valstybių vietovės, kuriose gyvena ar gyvena lietuviai ir t.t. Enciklopedijos globėjų, pabrėždamas jos svarbą Lietuvai, sutiko būti prezidentas V. Adamkus.

Lietuvos musulmonai paskelbė pareiškimą, kuriame smerkia tarptautinį terorizmą ir rugsėjo 11 teroristų veiksmus JAV-se. Jame išreiškiamas užuojauta žuvusiųjų artimiesiems ir prašoma Aukščiausiojo palaimos visiems nekaltai nukentėjusiems terorizmo veiksmuose. „Nė viena mono-teistinė religija nepateisina nekaltų žmonių žudymo“ – pabrėžiama pareiškime. Jį pasirašė Lietuvos musulmonų sunitų dvasinio centro – Muftiato valdybos pirmininkas muftijus Romualdas Krišnickis. G.K.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.25%	Asmeninės paskolas nuo 5.00%
180-364 d. term. ind. 1.25%	Sutarties paskolas nuo 5.00%
1 metų term. indėlius 1.30%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu 3.60%
2 metų term. indėlius 2.00%	1 metų 4.30%
3 metų term. indėlius 2.50%	2 metų 4.75%
4 metų term. indėlius 3.00%	3 metų 5.55%
5 metų term. indėlius 3.40%	4 metų 5.75%
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.30%	5 metų 5.75%
1 metų GIC-met. palūk. 1.55%	
2 metų GIC-met. palūk. 2.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 2.75%	1, 2, 3 metų 4.00%
4 metų GIC-met. palūk. 3.30%	
5 metų GIC-met. palūk. 3.65%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 1.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 1.80%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 2.50%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 3.00%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 3.50%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 3.90%	
Taupomąją sąskaitą iki 1.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 1.20%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 1.25%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W. ir Weston Road)

NAMO ĮVERTINIMAS PER AUKŠTAS?

Mielai atsiųsiu reikalingus blankus Jūsų nuosavybės įvertinimo, peržiūrėjimo ar apeliacijos reikalui. Be jokio Jūsų išipareigojimo.

SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus) vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

- * Keliones į Lietuvą
- * Keliones į šilto krašto
- * Draudą
- * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą)
- * Dokumentų vertimą
- * Išskietimų sutvarkymą ir išsiuntimą
- * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems
- * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

VASARA KELIAUJANČIŲ Į LIETUVĄ DĖMESIUI!
Iš anksto įm. įkėjusiems pirminei įmoką teikiama \$100 nuolaida.
Tel: 416 538-1748 1-866-566-1366 (nemokamas) FAX: 416 538-4390

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paninklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLK, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Toronto "Šatrijos" tunto skautės išskylavo Algonquin parke praėjusią vasarą

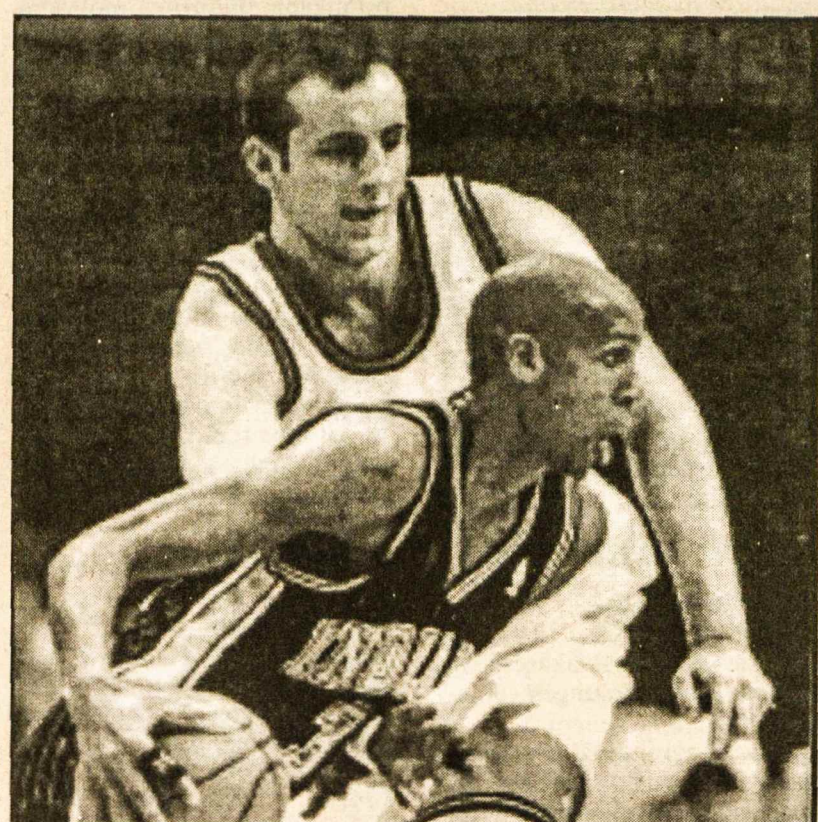
Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
iki rugsėjo 21 bus trumpas (už-trunkas mažiau negu 1 val.) J. M. Barrie (skot., 1860-1937) dabar daugelis vairuotojų skundžiasi, kad naudotis šiuo greitkeliu yra gana brangu, o spūstis QEW ir #401 kelyje "piko" valandomis ne tik nesumažėjo, bet gal net ir didėja.

Pauline McGibbon, buv. karalienės atstovė Ontario provincijoje, mirė 2001 gruodžio 15 d., sulaukusi 91 metų amžiaus. Pauline Mills gimė 1910.X.20 Sarnia (Ontario) mieste; 1933 m., baigusi moderniosios istorijos studijas Toronto universitete, susituokė su savo gimnazijos laikų draugu Donald McGibbon. Domėjosi meno pasauliu, kovojo už moterų lygybę, išskūmą – ne žodžiais, bet pavyzdžiu. Ji tapo labiausiai žinoma kaip pirmoji moteris Toronto universiteto alumnų draugijos pirmininkė, Toronto ir Guelph universitetų rektorė (chancellor), Upper Canada College valdytoja (governor), karalienės atstovė Ontario (pirmoji visoje Britanijos tautų sandraugoje); Kanados menų tarybos pirmininkė, National Arts Centre Otavoje valdybos pirmininkė. Buvo apdovanota daugeliu žymenų, visa eilė universitetų (Toronto, Western Ontario, Alberta, McMaster, Carleton, Laval, Ottawa) suteikė jai garbės doktoratus. Apie savo pasiekimus ji pastebėjo: "Sugebėjimas neturi lyties – protas, valia, išmintis, principai, energija yra svarbiausios jo dalys".

Karalienė Elzbieta II šių metų vasario 6 dieną švęs savo valdymo auksinį, 50-ties metų, jubiliejų. D. Britanijoje ta proga planuojama daug įvairių renginių. Min. pirmininkas Tony Blair paskelbė, kad nuo gegužės 1 iki rugpjūčio 5 dienos karalienė apkeliaus savo D. Britanijos valdas: Angliją, Škotiją, Valiją ir Šiaurės Airiją. Birželio 1 – 4 savaitgalio metu vyks pagrindinis Aukstinio jubiliejaus minėjimas. Birželio 4 dieną karalienė dalyvaus specialioje religinėje Padėkos iškilinėse Londono St. Paul's katedroje. Dar nežinia, ar Elzbieta II planuoja ta proga aplankyti Kanadą ir kitas Britanijos sandraugos valstybes.

Ontario greitkelio #407 savininkai nuo sausio 1 dienos pakėlė maito mokesť nuo 11 centų/km dienos metu ir 6 centų/km nuo 11 val. nakties iki 6 val. ryto iki 11.5 centų/km per visą dieną. Šį 108 km ilgio greitkelį provincija pastatė kaip apmokėtiną kelią, kuris padėtų sumažinti automobilių srautą QEW ir greitkelyje #401 Toronto teritorijoje. Vėliau provincija jį privatizavo ir leido savininkams nustatyti kelio mo-

ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS, Lietuvos krepšininkas, NBA lygos Klyvlando "Cavaliers" vidurio puolėjas, šiuo metu yra laikomas naudingiausiu žaidėju V.L. nuotr.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJAMA

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

Sportas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Eurolygos B grupės rungtynės Kaune "Žalgiris" vėl pralaimėjo Liublijanos "Olimpija" (Slovėnija) krepšininkams 70:81 ir beveik prarado galimybę prasimušti į antrąjį varžybų ratą. Negeriau pavyko ir Vilniaus "Lietuvos telekomo" krepšininkams. Vilnietės pralaimėjo Stambulo "Fenerbahce" komandai 66:68 ir B grupėje pasiliko paskutinėje, aštuntoje, vietoje. Geriau pavyko "Lietuvos ryto" krepšininkams. R. Saportos taurės varžybose Bonoje 96:81 nugalėjo Vokietijos vicečempionus "Telekom" krepšininkus ir C grupėje pirmavo.

RANKINIS: Lietuvos rankininkai pergalingai pradėjo 2003 metų pasaulio čempionatą atrankos varžybas nugalėdami Latvijos komandą 26:21.

ŽIEMOS OLIMPIADA: Lietuvai Salt Lake City vasario 8-ąją prasidedančiose žiemos žaidynėse atstovaus 8 sportininkai: ledo šokėjai Margarita Drobiazgo ir Povilas Vanagas, slidininkai Ričardas Panavas, Vladislavas Zybaila, Vadiamas Gusevas, Irina Terentjeva ir biatlonininkai Liūtauras Barila ir Diana Rasimovičiūtė. Kartu su treneriais ir medikais olimpinę rinktinę sudarys 19 žmonių, o visoje oficialioje delegacijoje kartu su vadovais rėmėjais, žurnalistais ir kitais bus 24 asmenys. V.P.

vė savo akcijų dalį bendrovėje už \$700 mln. Moffat šeimos paaugokio suma, pasak WF direktoriaus R. Scott, yra didesnė, negu visos aukos sudėjus WF 80-ties metų gyvavimo metu, ir padidino fondo išteklis iki \$315 mln. Nuo 2004 metų tikimasi, kad šios aukos palūkanos leis kasmet skirti \$6.5 mln. labdarai Vinipego ir kitose vietovėse, kur "Moffat Communications Ltd." turėjo savo radijo stotis ar kabelinės televizijos skyrius (Vankuveryje, B.C., Kalgaryje ir Edmontone, Alta., Prince Albert ir Moose Jaw, Sask., Thompson, Man., Dryden, Fort Frances, Hamiltone, Ont.).

Pirmas kūdikis, gimęs Toronte ir jo apylinkėse 2002 metais, buvo berniukas: George Gali gimė vos vieni sekundei praėjus po Naujųjų metų vidurnakčio Scarborough ligoninėje. Antras kūdikis – irgi berniukas, Henry Wilhelm Alexander, gimė 2 min. po vidurnakčio Mount Sinai ligoninėje. Trečiasis šiais metais pasaulį išvydo mergaitė, Daniela Ramirez, 9-tą minutę po vidurnakčio gimusi Mississaugos Credit Valley ligoninėje. G.K.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima
pacientus ir vakarais

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-paravimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 126 milijonus dolerių

MOKAME	IMAME
1.25% už 30-89 d. term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....5.00%
1.25% už 90-179 d. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1.25% už 180-364 d. term. indėlius	1 metų.....3.60%
1.30% už 1 m. term. indėlius	2 metų.....4.30%
2.00% už 2 m. term. indėlius	3 metų.....4.75%
2.50% už 3 m. term. indėlius	4 metų.....5.55%
3.00% už 4 m. term. indėlius	5 metų.....5.75%
3.40% už 5 m. term. indėlius	- su keičiamu nuosimčiu.....4.00%
1.30% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
1.55% už 1 m. GIC invest. pažym.	
2.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
2.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
3.30% už 4 m. GIC invest. pažym.	
3.65% už 5 m. GIC invest. pažym.	
1.25% už RRSP ind. (var.rate)	
1.80% už RRSP 1 m. term. ind.	
2.50% už RRSP 2 m. term. ind.	
3.00% už RRSP 3 m. term. ind.	
3.50% už RRSP 4 m. term. ind.	
3.90% už RRSP 5 m. term. ind.	
1.25% už OHOSP (variable rate)	
1.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
1.60% už JAV dolerių 1 metų GIC	
1.25% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilėje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninė paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

MasterCard **CITUS**

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Šiuo metu 2002 m. keliones į Lietuvą dar galite užsisakyti 2001 m. kainomis!

Naudokitės proga, skambinkite man asmeniškai!

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data!

Turiu bilietų, galiojančių vienerius metus!

Jei žiemą skrendate atostogų į šilto krašto – pas mane pirkite už geresnę kainą. Jūsų pasirinktoji vietovė turi išparduodamų laisvų vietų – aš jas Jums gausiu! **Teiraukitės!**

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS @ MEDELIS 133 Roncevalles Ave. TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Jūsų paslaugos atsikviečia gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį.

Atstovaujame telefoninių ryšių firmą **RapidTel.**
Minutė į Lietuvą – 41 c bet kuriuo metu.
+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c, arba + Planas I: Kanada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

Nemokamai surenkame siuntas
iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

**Galioja kai kurie apribojimai.*

\$2⁰⁰* COUPON \$2⁰⁰*

For 1 parcel

***Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.**

OFF

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 13, sekmadienį, paminėta tragiškoji Sausio trylikta, Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiose iškilmingai su savo vėliavomis dalyvavo Toronto VI. Pūtvo šaulių kuopa ir KLK moterų draugijos skyrius.

– Sausio 12, šeštadienį, palaidota a.a. Irena Šimonėlienė, 77 m. amžiaus.

– Pirmosios Komunijos pasirušimui pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje.

– Šv. Tėvo paskelbtoms Toronte vyksiančioms Pasaulio jaunimo dienoms pasiruošimo komitetas organizuoja mūsų apylinkės jaunimui pamaldas, kurios bus sausio 27, sekmadienį, 5 v.p.p. Šv. Antano šventovėje, 940 North Park Dr., Brampton mieste. Mišias aukos vysk. J. Boissonneau.

– “Anapilio” sporto klubo sportiniai užsiėmimai vyksta pirmadieniais ir antradieniais Anapilio salėje.

– Anapilio knygyne yra gauta: Vytauto Vitkaus knyga *Pulkininkas Kazimieraitis*, daug lietuviškos muzikos garsiausių ir garsaplokių. Prašome knygyne atnešti vartotų patsto ženklo, kurie bus panaudoti Lietuvos vaikų šalpai.

– Mišios sausio 20, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Algirdą Česonį; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Aleksandrą Stundienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 19, šeštadienį, 3 v.p.p. už parapiją.

Muziejaus-archyvo žinios

– Paskutinė proga Maironio mokyklos vaikams, norintiems dalyvauti Vasario 16-tosios meno parodoje, rengiamoje muziejuje. Meno darbai gali būti pateikti mokytojoms arba muziejaus vedėjai įprastom muziejaus lankymo valandom (sekmadieniais 10.30 – 11 v.r. ir 12 – 6 v.v. bei pirmadieniais 1 v.p.p. – 8 v.v.).

– Lietuvių Tautodailės instituto Toronto skyrius paaugojo \$1,000 muziejaus-archyvo išlaikymui.

Maironio mokyklos žinios

– Sausio 19 d. mokykloje bus daromos nuotraukos. Prašome mokinius gražiai apsirengti. Abiturientai mokiniai turėtų dėvėti baltus marškinius ir kaklaraščius.

– Vasario 2 d. tėveliai galės atsiimti mokinių pažymėjimus ir pasikalbėti su mokytojais 9.30 – 11.30 v.r. Mokyklos vadovybė prašo, kad mokiniai nedėvėtų lauko batų klasėje; reikia turėti pamainai kitą avalynę (batus, šluores).

– Mokyklos vedėjai Aldonai Šimonėlienei bei jos šeimai reiškiamė nuoširdžią užuojautą, netekus anytos. Žvilė

Lietuvių Namų žinios

– Sausio 13 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 217 svečių. Prašėmą padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narys T. Stanulis.

– LN valdybos posėdis – sausio 30 d., 7 v.v.

– Lietuvių Namų popiečių metu, sekmadieniais galima ne tik skaniai papaplauti, bet ir pasiklaityti naujaujų žinių iš Lietuvos bei viso pasaulio, sužinoti daugiau apie LN Slausos namus, statybos eigą, registraciją ir kt.

Slausos namų žinios

– Slausos namų komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą Slausos namams. Slausos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slausos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

– Sausio 26 d. “Labdaros” slausos namų vajuos komitetas Lietuvių Namuose rengia iškilmingą pokylį. Meninėje programoje – įžymaus solisto iš Lietuvos V. Juozapaitis koncertas. Solistui akompanuos garsus pianistas iš Lietuvos Povilas Jaraminas. Bilietų kaina – \$100 (už pusę sumos bus išrašomi mokesčių pakvitavimai). Bilietai užsakomi pas J. Vingeliene, tel. 416 233-8108 arba gaunami sekmadieniais Lietuvių Namuose. Renginio tikslas – suteikti lėšų Slausos namų statybai.

Lietuvos kompozitoriaus

ANATOLIJAUS ŠENDEROVO kūrinii

KONCERTAS

š.m. vasario 3, sekmadienį, 3 v.p.p.

Hart House, Music Room (Toronto universitete)

7 Hart House Circle

Dalyvauja: kompoz. A. Šenderovas, prof. J. Malovani (Niujorkas), L. Paulauskaitė-Kanovičienė, A. Šarpytė, D. Kepovič.

Bilietai (kaina \$15) bus parduodami sekmadienį, sausio 27 d. Lietuvių Namų svetainėje nuo 12 iki 14 val.

Rengėjai – Toronto universiteto Center for Russian and Eastern European Studies (CREES)

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, sausio 13, per visas Mišias buvo prisiminti 1991 m. Sausio 13-tąją žuvę prie Vilniaus TV ir radijo bokšto. Per 10.30 v.r. Mišias giedojo parapijos choras, buvo perskaitytos žuvusiųjų pavardės.

– Mišių tvarka šiokiadieniais – nuo pirmadienio iki penktadienio Mišios aukojamos 8 v.r. ir 7 v.v. Po vakarinių Mišių kunigai kartu su dalyviais kalba vakarinę brevioriaus maldą. Šeštadienį Mišios aukojamos 8 ir 9 v.r.

– Sutvirtinimo sakramento pasirušimui užsiregistravusių jaunuolių, jų tėvelių bei mokytojų susirinkimas įvyks šį sekmadienį, sausio 20, po 10.30 v.r. Mišių parapijos patalpose.

– Krikščionių vienybės savaitė – sausio 20-27 d.d. Ekumeninės pamaldos įvyks kovo 6 d., 7 v.v. šios parapijos šventovėje. Pamokslą sakys latvių liuteronų Šv. Andriejaus parapijos klebonė Ilzė Cuplens-Ewart.

– Sausio 14 d. parapijietė Emilija Matušaitienė, gyvenanti “Providence Villa” slaugos namuose, atšventė savo 100-tąjį gimtadienį.

– KLK moterų dr-jos šios parapijos skyriaus susirinkimas įvyks vasario 10 d., po 12 v. Mišių parapijos patalpose. Aušra Dalindienė kalbės sveikatos klausimais.

– Parapijos biblioteka pradedant vasario mėnesiu veiks pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 12 v.r. Biblioteka ir jos įrengimai yra Genovaitės Kuzmienės auka parapijai jos vyro a.a. Stasio atminimui.

– Parapijos persikėlimo/statybos vajuos komitetas rengia du koncertus – operos vakaronę sausio 27 d., 5 v.p.p. ir Brahms vakaronę vasario 3 d., 5 v.p.p. parapijos salėje.

– Mišios sekmadienį, sausio 20: 8 v.r. už a.a. Stasę ir Praną Basčių; 9.15 v.r. Padėkos intencija; 10.30 v.r. už a.a. Alfonsą Pundzių, už a.a. Juozą Raškauską, už a.a. Aleksandrą Biškevičių; 12 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį pamaldos ir sekmadienio mokykla 11.15 v. ryto.

– Parapijos tarybos posėdis – antradienį, sausio 22, 7.30 v.v. Vaikų mokykla, Etobicoke.

– Pamaldos su Šv. Komunija – vasario 3 d., 9.30 v. ryto. Po to vėl įprastu laiku – 11.15 v.r.

Mažosios Lietuvos moterų

draugija vasario 12, antradienį, rengia tradicinį šiuopinį (vieta ir laikas bus pranešta vėliau).

Merginų choras “Vėsmė”

iš Vilniaus, vad. A. Valentavičienės, pakviestas amerikiečių į Bostoną, MA dalyvauti chorinės muzikos programose, prieš ten vykdamas stabtels Kanadoje ir koncertuos Hamiltone kovo 9 d., Toronte – kovo 10 d. Pastaruosius koncertus rengia ir choristų priėmimu bei globa rūpinasi Toronto Lietuvių Namų kultūrinė komisija. Inf.

A. a. Bronė Jonynienė testamentinių palikimu *Tėviškės žiburiams* paaukojo \$1,231.89. Testamento vykdytojų parūpinimas čekis gautas 2001 m. gruodžio 14 d. Leidėjai lieka dėkingi už paramą spaudai.

A. a. Irenai Šimonėlienei mirus, užjaušdami sūnus Aleksandrą ir Petrą, pussešeres Vitą ir Iną, Ada Jagėlienė, dukros Dana ir Laima *Tėviškės žiburiams* aukojo \$100.

A. a. Irenos Šimonėlienės atminimui, užjaušdami jos sūnus Aleksandrą ir Petrą, *Tėviškės žiburiams* aukojo: \$20 – L. O. Rimkai, B. E. Rovai ir Rusinų šeima.

A. a. Irenai Šimonėlienei mirus, užjaušdami jos sūnus Petrą ir Aleksandrą, vaikaičius Justiną ir Juliją, vėžiu ir džiova sergantiems vaikučiams bei tremtiniams paremti aukojo: \$20 – J. Pacevičienė, R. Celejewska, A. Mikšienė, O. L. Rimkai, M. Povilaitienė; \$10 – B. Ignatavičienė, E. Tribi- nevičienė. M.P.

TORONTO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

“ATŽALYNAS”

maloniai kviečia Jus dalyvauti

IŠKILMINGAME 30 METŲ VEIKLOS

SUKAKTUVINIAME POBŪVYJE

2002 m. vasario 2, šeštadienį, 6.30 v.v.

Toronto Lietuvių Namų didžiojoje salėje, 1573 Bloor Street West

Vakaro programoje

KARŠTA VAKARIENĖ SU VYNU ♦ VEIKS BARAS ♦ ŠOKIAMS GROS “STARLIGHT” ORKESTRAS

Bilieto kaina – \$25 (papiginta kaina atžalyniečiams – \$15). Norintys užsisakyti bilietus prašomi skambinti Birutei Batraks tel. 905 271-1640 Mississaugoje arba E. Pamataičiui tel. 905 521-4618 Hamiltone

SLAUGOS NAMŲ VAJAUS KOMITETAS

maloniai kviečia visus į

IŠKILMINGĄ POKYLĮ

LĖŠŲ TELKIMUI SLAUGOS NAMAMS

2002 m. sausio 26, šeštadienį

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont.

VAKARO PROGRAMOJE: 5 v.v. – kokaiteiliai; 6 v.v. – meninė programa: žymus Lietuvos solistas VYTAUTAS JUOZAPAITIS, akompaniatorius – POVILAS JARAMINAS; 7.30 v.v. – vakariene su vynu

VEIKS BARAS * TURTINGA LOTERIJA * GRAŽIAI IŠPUOŠTA SALĖ

BILJETUS užsisakyti skambinant J. Vingelienei, tel. 416 233-8108. Taip pat bilietai parduodami sekmadieniais Lietuvių Namuose. Bilietų kaina – \$100.

VAKARO MECENATAS lietuvių kredito kooperatyvas “PARAMA”

PARAMA praneša, kad 2001 metais grąžino savo nariams

DAUGIAU KAIP \$850,000

Lietuvių kredito kooperatyvo “PARAMA” valdyba praneša, kad užbaigus 2001 metus su geru pelnu, valdyba išmokėjo savo nariams:

- Už investicijas (GIC, terminuotus indėlius ir taupymo sąskaitas) 11.7% papildomų palūkanų
- Už asmenines ir nekilnojamo turto paskolas grąžinta 7% sumokėtų palūkanų
- Gruodžio mėnesį buvo papildomai išmokėta ar grąžinta dar \$152,000

Iš viso “PARAMA” išmokėjo taupytojams 14.3% papildomų palūkanų ir skolintojams sugrąžino 8% sumokėtų palūkanų.

Pinigai tiesiogiai pervesti į kasdienes narių sąskaitas

VALDYBA

Vėžiu ir džiova sergantiems vaikams ir tremtiniams Lietuvių Ada Jucienė aukojo \$30.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$50 aukojo S. Marijošienė.

Keltuvo vajui \$100 aukojo A. Bumbulis.

MOTERIS ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, padėti namų ruošoje. Skambinti tel. 905 847-9419 Linai.

IEŠKOME moters, kuri atliktų namų ruošos darbus. Tel. 416 432-7438 (nešiojamas) arba 905 731-9518 po 7 v.v.

MED. SESUO dirbusi Lietuvoje, gali prižiūrėti vaikus ar vyresnio amžiaus asmenis ir gyventi šeimoje. Arba norėtų išsinuomoti vieną atskirą kambarį. Skambinti Janinai dienos metu tel. 1-705-466-2192, vakarais 1-905-277-1128.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

statybos vajuos komiteto rengiamas

KONCERTAS

š.m. sausio 27, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje

(1 Resurrection Rd., Toronto, Ont.)

Koncertuoja baritonas VYTAUTAS JUOZAPAITIS, akompanuojantis POVILUI JARAMINUI (skirtinga programa negu LN pokylyje)

BILJETŲ KAINA – \$20

MONTREAL QUE

KLB krašto tarybos XVIII-asis suvažiavimas, įvykęs 2001 m. spalio 27 d., pavedė KLB Montrealio apylinkės valdybai sudaryti Garbės teismą. Teismo sudėtis yra: pirmininkė Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė, Petras Adamonis, Genovaitė Kudžmienė, Bronius Niedvaras ir sekretorius Bronius Staškevičius. Garbės teismo adresas: 667 rue Allard, Verdun, Que. H4H 2C4.

Naujųjų metų sutikimą surengė Montrealio šauliai. Vaisės buvo suneštės. Susirinko ne per daug žmonių. Bet rengėjai liko patenkinti, nes buvo gera nuotaika ir puiki nepavargstanti Jono Šulmistro muzika. Rengėjų nuomone, tie žmonės, kurie į sutikimą neatėjo, save nuskriaudė.

Aušros Vartų parapijiečių visuotinis metinis susirinkimas šaukiamas 2002 m. sausio 20 d. po 11 val. Mišių parapijos salėje. Parapijiečiai kviečiami susirinkime gausiai dalyvauti.

“Rūtos” klubo narių metinis susirinkimas įvyks 2002 m. sausio 30 d., 11 val. klubo patalpose. Laukiami gausūs dalyviai.

Seselė Judita sausio 13 d. sėdėliu namuose pradėjo vaikus ruošti Pirmajai Komunijai 10 val. ir Sutvirtinimo Sakramentui 12 val. Sėdėliu telefonas 514 766-9397.

Dr. Alenas Pavilanas yra išrinktas aukštoms pareigoms – Member of the National Executive Committee of Family Physicians of Canada.

Nuo šių metų pradžios Montrealio lietuviška radijo programa per CFMB stotį, banga 1280 AM, bus girdima antradienį vakarais nuo 11 val. iki 12 val. Viso pasaulio lietuviai galės ją girdėti per internetą <http://www.cfmb.ca>

A. a. Julius Grybaitis, 90 m. amžiaus, mirė 2001 m. lapkričio 21 d. Palaidoti sudeginti ir palaidoti Cote des Neiges kapinių mauzoliejuje. Liūdi žmona, dukta su šeima ir kiti artimieji.

A. a. Gail Norkeliūnaitė-Norris-Glowacki, 44 m. amžiaus, mirė 2001 m. gruodžio 22 d. Po gedulių pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje 2001 m. gruodžio 29 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Kitos gedulinės pamaldos bus aukojamos 2002 m. sausio 12 d., 2.30 val. St. Michel šventovėje, Oakville, Ont. Liūdi vyras, sūnus, sesuo su šeima ir kiti giminės.

A. a. Jean Pierre Giridaskas mirė, sulaukęs 48 m. amžiaus. Po pamaldų St. Jean de Matha šventovėje gruodžio 21 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi motina, dvi seserys su sūnais, sesuo su šeima ir kiti giminės.

A. a. Julija Andrejauskienė-Matulevičienė-Laužikaitė, 93 m. amžiaus, mirė gruodžio 24 d. Po pamaldų Aušros Vartų šventovėje gruodžio 27 d. palaidota Mount Royal kapinėse. Liko vyras, sūnus su šeima ir kiti giminės bei draugai.

A. a. Jonas Malaiška, 91 m. amžiaus, mirė gruodžio 26 d. Palaidoti sudeginti. Liūdi žmona, dukta su šeima bei giminės ir draugai čia ir Lietuvoje.

A. a. Stasys Naginonis mirė gruodžio 26 d. Po pamaldų St. Sylvain šventovėje gruodžio 29 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko žmona, dvi dukterys su šeimomis ir kiti artimieji. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

“SOKO” IMIGRACIJOS KONSULTAVIMO PASLAUGOS

- ♦ Turime daugiau kaip 10 metų patirties imigracijos į Kanadą klausimais
- ♦ Pasirašoma sutartis dėl pilnų grąžinimo

- ♦ Visos imigracijos kategorijos, ypač komercinės ir profesinės
- ♦ Sėkmingai esame padėję Lietuvos piliečiams

DĖL INFORMACIJOS PRAŠOME TEIRAUTIS:

Telefonu – 416 763-0077 Faksu – 416 352-5094

Tinklapis: www.sokocanada.com

Elektroninis paštas: sokoimm@compuserve.com

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- ATLIKAME: stalius, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
- IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
- STATOME: verandas, tvoras
- DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

nešiojamas (416) 560-0122

PERVEŽU krovinius arba baldus. Skambinti Algiiui tel. 416 878-8446.

IEŠKAU pagalbininkės vyresnės moters priežiūrai, kalbančios lietuviškai ir angliskai. Skambinti tel. 416 535-7337, Daliai.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.